

Адыгэ

1923-рэ илъэсым
гъэтхалэм
кыщегъэжъагъэу
кыдэклы

№ № 75 — 76 (23005)

2024-рэ илъэс

ШЭМБЭТ

МЭЛЫЛЪФЭГЪУМ и 27-рэ

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИЭП

6 +

тисайт

WWW.ADYGVOICE.RU

тихытыу нэклубгъохэр

макъ

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Мэлылфэгъум и 28-р — медицинэ ІэпыІэгъу псынклэ языгъэгъотыхэрэм я Маф

Гузэжъогъу хэфагъэм игугъаплэх

А. Лаугеншпегер

Пшээдэклъжышхо зыпыл Іофшлэн кыныр чэщи мафи зыгъэцаклэхэрэм ямэфэкл хэгъэунэфыкышхт. Сымаджэхэм япсауныгы, ящылэныгы къарыклоштыр бэклэ зэлытыгъэр игъом ыкли псынклэу апэрэ медицинэ ІэпыІэгъур зэрарагъэгъотырэр ары.

А Іофыр республикэм зэрэщызэхэ-щагъэр, гъэхъагъэу мэфэклым кыи-зэрэклоплагъэхэр зэригъэшлэнэу «Адыгэ макъэр» медицинэ ІэпыІэгъу псынклэм и Адыгэ республикэ станцие ыкли ошлэ-дэмышлэ тхьамыклагъохэмклэ медицинэ Гупчэм щылагъ, ащ яврач шхъалэу Сихъу Ахьмэд гушылэгъу фэхъугъ.

— Шыпкъэр пліштмэ, АР-м и Лышъ-хыи, къэралыгъо хэбзэ пащэхэри псау-ныгъэр къэухъумэгъэнымклэ къулыкъум

хэхъоныгъэхэр ышлынхэм зэпымыоу дэлажъэх. Цыфым ищылэныгъэклэ тикъулыкъу мэхъанэу иІэр ахэм зэхашы-кыызэ, анэлу нахъ кытфэгъэзагъ, соци-альнэ ІэпыІэгъоу тагъэгъотырэр маклэп. Ащ дакюу къэралыгъо программэхэми тахэлажъэзэ, илъэс зэкІэлъыкІохэм ауужырэ шапхъэхэм адиштырэ оборудо-ваниеклэ зэтегъэпсыхъэгъэ автомобиль-хэр дгъотыгъэх. 2019-рэ илъэсым кыи-щегъэжъагъэу мы уахътэм нэс автомо-биль 72-рэ, икыгъэ илъэс закъом ав-

томобиль 20 кытІэлэхъагъ, — кылуагъ Сихъу Ахьмэд.

Тигушылэгъу зэрэхигъэунэфыкыгъэм-клэ, республикэм иІэпыІэгъу псынклэ икъулыкъу иавтопарк икыоу зэтегъэпсы-хъагъэ хъугъэ, ары паклош, илъэситфым ехъугъэ автомобиль ялэп. Ыпэклэ транс-портыр зэримыкыуштыгъэм кыхэкІэу игъом ІэпыІэгъу арагъэгъотынэу зэрэ-мыхъуштыгъэр мышклэ дэгъэзыжыгъэ хъугъэ. Машинэхэм ащыщ къутэмэ, ащ ычылпІэ рагъэхъан «ІэпэчІэгъэнэ» ма-шинэхэри ялэх.

Къыхэгъэщыгъэн фае, медицинэ Іэпы-Іэгъу псынклэм ифельдшерхэу Іофышлэ районхэм агъадохэрэм апае къэралыгъо программэу «Земский фельдшер» зы-филорэм зэтыгъо ахъщэ тынэу сомэ мин 500-у аратырэм фэдиз тегъахъо АР-м и Лышъхъэ иунашъокІэ зэрафашыгъэр. Зэрэхъурэмклэ, зэтыгъо ахъщэ ІэпыІэ-гъоу сомэ миллион къалэкІэхъэ. Мы

(ІкІлух я 6-рэ нэклуб. ит).

ПСЭУПІЭМРЭ
КЪЭЛЭ ШЫІАКІЭМРЭ

ЛЪЭПКЪ
ПРОЕКТХЭР

Къэнагъэр мэфэ заул

Федеральнэ проектэу «Іэрыфэгъу кълэ щыІакІэ гъэпсыгъэ-ныр» зыфилорэм кыдыхэлъы-тагъэу зэтырагъэпсыхъащт чІыпІэхэм якъыхэхынклэ зэхашэгъэ мэкъэтыныр зэфаши-жыынклэ къэнагъэр мэфыш.

Урысыем ишъолъырхэм зэкІэми онлайн шыклэм тетэу ар ащэкІо. Адыгеимклэ кълэу Мыекъуапэ, посел-кэхэу Инэм, Яблоновскэр ары чыпІэу агъэкІэжышхтхэр кызышыхахыгъэхэр.

Адыгеим икълэ шхъалэ исаугъэт зэхэтэу «Памяти павших» зыфилорэр, Лениным ыцІэ зыхъырэ гупчэр ыкли Свято-Успенскэ чылысым кыпэлэу чыпІэр зэнэкъокъум хагъэлэжъэнэу кырагъэуцагъэхэр.

Поселкэу Яблоновскэм иурамэу Кочубей ыцІэ зыхъырэм тет спортив-нэ площадкэр, урамэу Космическэм общественнэ чыпІэу иІэр, мы урам дэдэм тет кІэлэцыкІу спортплощадкэр ары кыыхахыгъэхэр.

Кълэ гъэпсыклэ зилэ Инэм псэупІэ коимклэ поселкэу Дружнэм иурамэу Крестьянскэм тет гупчэр, къуаджэу Бжыхъэкъояклэм культурэм и Унэу дэтым кыпэлэу чыпІэр ары амакъэ-хэр зыфатыхэрэр.

АР-м псэолъэшынимклэ, транспор-тымклэ, псэупІэ-коммунальнэ ыкли гъогу хыизмэтымклэ и Министерствэ мэлылфэгъум и 25-м кызэриты-гъэмклэ, Мыекъуапэклэ Лениным ыцІэ зыхъырэ гупчэр апэ ит. Ащ нэбгырэ мин 21,6-м ехъумэ амакъэхэр фаты-гъэх. ЯтІонэрэр Свято-Успенскэ чылы-сым кыпэлэу чыпІэр ары, мэкъэ мини 4,1-рэ «кыугъоигъ», саугъэт зэхэтэу «Памяти павших» зыфилорэр нэбгырэ мини 3,5-м ехъумэ кыыхахыгъ.

Кълэ гъэпсыклэ зилэ Инэм псэупІэ коимклэ поселкэу Дружнэм икІэлэ-цыкІу джэгупІэ апэ ит, мэкъэ мини 3,5-м ехъу фатыгъ, Бжыхъэкъояклэм культурэмклэ и Унэу дэжъ зэтырагъэ-псыхъэмэ нахышлоу зылытагъэхэр нэбгырэ мини 2 икъупэрэп.

Поселкэу Яблоновскэр пштэмэ, ащ иурамэу Кочубей ыцІэ зыхъырэм тет кІэлэцыкІу ыкли спорт площадкэр мини 4,3-мэ кыыхахыгъ, ар ыпэ ит, урамэу Космическэм иобщественнэ чыпІэу кырагъэуцагъэхэм зым мэкъэ мини 2,5-м ехъу, адрэм миным ехъумэ афатыгъ.

ЗэкІэмклэ мы псэупІэхэм адэсэу нэбгырэ мин 42,2-м ехъу мэкъэтыным хэлэжъэгъах. Мэлылфэгъум и 30-м зэнэкъокъур зэфашижышхт.

ЖьоныгъуакIэм и 1-р — Гъатхэмрэ ИофшIэнымрэ ямэфэки

**Адыг Республикам щыпсэхуэ
лътэныгъэ зыфэтшIхэрэр!
ТичIыплэгъу лъанIэхэр!**

Мы мэфэкир Урысыем щыпсэхуэ пстэуми зэфэдэу агъэлаплэ. Ар ренэу шIум фэлорышIэ ыкIи къэгъэгъэ дахэхэм зэлъаштэгъэ гъэтхэ фабэм итамыгъэу щыт. Адыгеимрэ Урысыемрэ арыл щылаклэр нахышIу шыгъэным пае тичIыгупсэ мамырэу тыщыпсэхуэ зэкIэми тызэрэфаер джыри зэ ац къеушыхъаты. Непэ тыхэгъэгъу ыпашхъэ пшэрылпышхохэр итых.

Ахэм зэшIохыкIэу афэхуэщым бэкIэ елътыгъэх тиэкономикэ изытетыштри, тикъэралыгъо инеушIрэ мафэ зыфэдэштри. Урысые обществом изыкIыныгъэрэ изэкъотныгъэрэ къэтыухуэмэхэзэ, тичыхъэ зытелъыжъэу ыпэкIэ тылпыкIотэн, гухэлъэу тилэхэм такыфэкIон фае.

ИофшIэнымкIэ хэбзэ шIагъоу тилэ хуэгъэхэр къэтыухуэмэхэзэ, пшэдэкIыжъэу тхырэр зыфэдэр къыдгъурылозэ, ти Хэгъэгъу тыфэшIыпкъэу Адыгеимрэ зэдытие Хэгъэгъушхоу Урысыемрэ яфедэ зыхэлъ гъэхэгъэхэм тыккызэрафэкIоштым тичыхъэ телъ. ИофшIэным иветеранхэм, непэ чанэу республикэм

фэлажъэхэрэм, ащ ыкIуачIэрэ иамалхэмрэ зыгъэпытэхэрэм лъэшэу тызэрафэразэр къэтэлэ.

ТичIыплэгъу лъаплэхэр, зэкIэми тышгуфэлъало псауныгъэ пытэ, щылэкIэшIу шьуилэнэу, гъэхэгъагъэхэр шьушIынхэу, шлоу щылэр зэкIэ къыжъудэхуэнэу!

**Адыг Республикам и Лышхъэу, Урысые
политическэ партией «Единэ Россием» и Адыг
шьольыр къутамэ и Секретарэу
КЪУМПЫЛ Мурат**

**Адыг Республикам и Къэралыгъо Совет —
Хасэм и Тхьаматэу Владимир НАРОЖНЭР**

Гъатхэмрэ ИофшIэнымрэ зэпхыгъэхэу

**Гъатхэмрэ ИофшIэным-
рэ я Мафэ тикъэралы-
гъо щыпсэхуэрэмкIэ мэ-
фэки шьыпкъ. Дунаир
зыщыдэхэ лъэхъаным ар
тефэ, зыгъэпсэфыгъо
мафэхэр цыфхэм ана-
хэу зыцагъэшIохэрэ
уахът.**

Тарихъым къызэритыркIэ, ИофшIаглохэм яфитыныгъэхэм якъыдэхын ащ лъапсэ фэхуэгъ ыкIи джырэ уахътэм шапхэу щылэхэр къыпкъырыкIыгъэх. Къэралыгъо мэфэкихэм жьоныгъуакIэм и 1-р ахагъэхъагъ ыкIи мэфэ заулэрэ ильэс къэс ащ тефэу ИофшIаглохэм загъэпсэфы.

Мы ильэсым жьоныгъуакIэм и 28-м къыщыублагъэу мэлылфэгъум и 1-м нэс цыфхэр дэсыштых. Бэмэ мы уахътэр хэтэрыкIхэм ягъэтIысхъан пэлуагъэхъэ, чIыопсым нахъ благъэ

зыфашIыныр, лыр машIом щагъэжъэныр къыхэхыхэрэри макIэп. ТарихъымкIэ шIэныгъэлэжъэу Дмитрий Вятчиным «Газета.Ру» зыфилорэм къызэрэфилогатгъэмкIэ, мы хабзэр Урысыем я 18-рэ лIэшIэгъум къызыхъагъэр Петр I-р ары. Ащ икIэсагъ жьоныгъуакIэм иапэрэ мафэ къызыщыхъащым Iанэхэр ышIынхэр, лыр машIом щагъэжъэныр. Уахътэ зытешIэм, цыф къызэрыкIохэми а шэныр къаштагъ.

ИофшIагло къызэрыкIохэм ядвижение изегъэушIомбгъун зыщиублэгъэ я 19-рэ лIэшIэгъум ыкIэм мэфэкир къыщыжъагъ, ащ апэрэ мэхъанэу илагъэм джырэ уахътэм Урысыем къыщыкIичыгъ. Профсоюзхэр урамхэм къарыкIохэу къыхэкIы, ау анахъэу цыфхэм аналэ зытырадзэхэрэр фестивалхэу, музыкальнэ къэгъэлъэгъонхэу, ермэлъыкхэу къэралыгъом щызэхашэхэрэр ары.

Адыгеим жьоныгъуакIэм иапэрэ мафэ тефэу ИофшIэбзэ зэфэшхъафхэр шырагъэкIокIых, ахэм республикэм щыпсэхуэрэ ягуапэу ахэлажъэх, цыфыбэ къызэрэащIэлэ. Мыгъэ щылэштхэм афэгъэхыгъэ къэбарыр я 10-рэ нэклубгъом ижъугъотэшт, Теклоныгъэм и Мафэ фэгъэхыгъэу зэхашэштхэм ахэтэу ахэр къэтэтых.

Адам, ильэс 50 ыныбжэ:

— ЖьоныгъуакIэм и 1-р сэркIэ мэфэкишху. Сыда плэмэ СССР-м ильэхъан мы мафэр тикъэралыгъо щыпсэхуэ пстэуми игъэкIотыгъэу здыхагъэунэфыкIыштыгъ. Цыфхэр зыкIыныгъэ ахэлъыным, ИофшIэным мэхъанэу илэр къагурылоным, мамырэу псэхуэм ар афэлорышIэштыгъ. Непэ мы мэфэкиым имэхъанэ тIэкIу нахъ къелыхыгъэу щытми, зэрэмэфэкигъэу къэнэжъы. Сыфай къыткIэхуэхэхэрэм ар зэхашIыкIынэу, мы мэфэкир агъэлъэплэнэу.

А. Гусев

**Рустам,
ильэс 20 ыныбжэ:**

— СыныбжыкI нахъ мышIэми, мы мэфэкиым имэхъанэ дэгъоу къызгъурэлэ. Ильэс къэс сиунагъо сыригъусэу мыщ епхыгъэ ИофшIэбзэ зэфэшхъаф-

хэм сахэлажъэ. Тикъэралыгъо, Адыгеим мамырныгъэ, щылэкIэшIу арылпыным мэфэкир афэлорышIэу сэлъытэ. Тапэки а лъагъом тытэтэу тырыкIоным, мы мафэр тичIыныгъэ хэмыкIыным сыщэгугъэ.

КИАРЭ Фатим.

ЯшIэжъ агъэлъэпIагъ

Ильэс Аслан

**Чернобыль атомнэ электро-
станцием тхьамыкIагъо къыз-
щыхуэгъэр ильэс 38-рэ зэрэхъу-
рэм фэгъэхыгъэ зэхашъ черно-
быльцэхэм ясаугъэт дэжъ шы-
кIуагъ.**

Ащ хэлэжъагъэх АР-м иминистрэхэм я Кабинет хэтхэр, къэралыгъо хэбзэ къулыкъухэм, общественнэ организациехэм ялыкIохэр, депутатхэр, аварийем къызыдихыгъэ тхьамыкIагъохэм ядэгъэзыжъын хэлэжъагъэхэр, ахэм ялахылхэр, къалэм иныбжыкIэхэр, клэлэджакIохэр.

АР-м ИофшIэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхъоныгъэмкIэ иминистрэу Мырзэ Джанбэч къэзэрэгъуогъэхэм шIуфэс къарихыгъ. ХэмыкIокIэжъын лъэужэу

тарихъым къыхэнэгъэ хуэгъэ-шIагъэм ильэс 38-рэ зэрэтешIагъэр, а уахътэм къыкIоцI лIэужыбэ къызэрэхуэгъэр, ау а лъэхъаным лIыхуэжъныгъэу зэрахъагъэр цыфхэм зэрэщымыгъупшэщтыр ащ къыхигъэщыгъ.

— ЧАЭС-м къыщыхуэгъэ тхьамыкIагъом нэбгырэ миллион пчъагъэмэ зэрар арихыгъ. Ащ идэгъэзыжъын миллионбэ хэлэжъагъ, Адыгеим икIыгъэ нэбгырэ 800 фэдизыр ахэм ащышых. Ящылэныгъэ емыблэжхэу ахэр ядэрнэ тхьамыкIагъом хэтэгъэх, гухэкI нахъ мышIэми, ащышIэбэ къытхэтэжъэп. Ахэм яшIэжъ егъашIэм тчыгъупшэштэп. Адыгеим и Лышхъэу Къумпыл Мурат ыцIэкIи, сэ сшъхъэки радиацием епхыгъэ тхьамыкIагъохэм ядэгъэзэжъын хэлэжъагъэхэм «тхъашъуегъэпсэу» ясэлэ. Къэралыгъо хэбзэ къулыкъухэм ялыкIохэм псау

къэнэгъэ нэбгырэ пэпчэ зэпхыныгъэ дырIа, ищыкIэгъэ Iэпылэгъур рагъэгъотыным фэхъазырых, — **къылуагъ Мырзэ Джанбэч.**

АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Комитет ипашэу, радиацием къыздихыгъэ тхьамыкIагъохэм ядэгъэзэжъын хэлэжъагъэу Евгений Саловыр, Чернобыль къыщыхуэгъэ тхьамыкIагъом сэкъатныгъэ хэзыхыгъэхэм я Урысые общественнэ организацие и Адыгэ республикэ къутамэ ипашэ игуадзэу Владимир Шарай зэхашъэм къыщыгушIагъэх. Радиацием уебэныр умылъэгурэ пийм упэуцужыным зэрэфэдэр, Чернобыль шыагъэхэм лIыхуэжъныгъэу зэррахъагъэр лIэуж пчъагъэхэм къызэрэхэнэщтыр, ар егъэшIэрэ шIэжъэу цыфхэм агу зэрипыштыр ыкIи псауу къэнагъэхэм амалэу щылэмкIэ республикэр Iэ-

пылэгъу зэрафэхуэщтыр къыхагъэщыгъ.

Ильэс къэс 1986-рэ ильэсым Чернобыль иатомнэ электростанцие къыщыхуэгъэ тхьамыкIагъор тыхэгъэгъу агу къыщагъэкIыжъы. Электростанцием ия 4-рэ реактор къызэом, радиацие зыхэлъ вещество тонн пчъагъэ километрэ мин заулэкIэ пэлуздыгъэ чIыплэхэм алылэсыгъ, нэбгырэ миллион пчъагъэ радиацием хэфагъ. Тыкъэзыуцухуэрэ дунаим, экономикэм зэрарышхо ащ къафихыгъ, нэбгырабэм ящылэныгъэ зэрихъокIыгъ, къэралыгъом итарихъ хэмыкIокIэжъын лъэужэу къыхэнэгъ.

Чернобыль иатом машIо пэуцужыгъэхэу, зидунай зыхъожыгъэхэм яшIэжъ агъэлъапIэзэ, къэзэрэгъуогъэхэр зы такыкIрэ афэшIыгуагъэх, сауэгъэтым къэгъагъэхэр тыралъхъагъэх.

ИШЪЫНЭ Сусан.

Мэлыльфэгъум и 27-р – урысые парламентаризмэм и Маф

**Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм,
Адыгэ Республикэм имуниципальнэ образованихэм яллыкIо
къулыкъухэм ядепутатхэу лъытэныгъэ зыфэтшIыхэрэр!**

Урысые парламентаризмэм и МафэкIэ тышъуфэгъушIо!

Апэрэ Къэралыгъо Думэу парламентаризмэмкIэ шапхъэхэр Урысыем шызыгъэуцугъэм Iоф ышIэу зиублэгъагъэм тefэу мы мэфэкIыр хагъэунэфыкIы. Ар зыфытегъэпсыхъагъэр шэпхъэ-правовой актхэмрэ законхэмрэ якъыхэхынкIэ ыкIи яштэнкIэ Iэпылэгъу ятыгъэныр, Урысые Федерацием и Федеральнэ ЗэлукIэ, Урысые Федерацием ишъолъырхэм якъэралыгъо хабзэ изаконодательнэ къулыкъухэм Iоф зэрашIэрэм цIыф жъугъэхэм анаIэ нахь къытырадзэныр, хэгъэгум иобщественнэ-политическэ шыIэныгъи, къэралыгъо лъапсэхэм ягъэпытэни цIыфхэр нахь чанэу къыхагъэлэжьэнхэр ары.

Парламентариехэм непэ законэу аштэхэрэм бэкIэ ялътытыгъэшт социальнэ—экономикэ, общественнэ-политическэ Iофхэм язытетыштыр, цIыфхэм шыIэклэ-псэукIэу ялэщтыр. Парламентхэм пшъэдэкIыж ахы шыIэныгъэм илътэныкIэ пстэу-

ми хэхьоныгъэ ашыным пае зэхьокIыныгъэхэр пхырышыгъэнхэмкIэ, хабзэмрэ обществомрэ зегурылонхэмкIэ.

Адыгеим идепутатхэу Урысые Федерацием и Федеральнэ ЗэлукIэ, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм, муниципальнэ образованихэм янароднэ депутатхэм ясоветхэм республикэм исхэм яфедэхэр къащызыгъэгъу-нэхэрэм гуетыныгъэ фыряIэу Iоф зэрашIэрэм, шыIэныгъэм чанэу зэрэхэ-лажьэхэрэм, тиреспубликэ ихэхьоныгъэ ялахышхо зэрэхашIыхэрэм афэшI тызэрафэразэр къэтэлэ.

Ныбджэгъу лъапIэхэр, псауныгъэ пытэ, шыIэклэшIу шыуилэнэу, Адыгеимрэ Урысыемрэ яфедэхэр къэжъугъэгъуэнэхэзэ хэбзэхыуахынымкIэ тапэки гъэхьагъэхэр шыушIынэу тышъуфэлъало!

**Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу, Урысые политическэ партией
«Единой России» и Адыгэ шъолъыр къутамэ и Секретарэу
КЪУМПИЛ Мурат**

**Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу
Владимир НАРОЖНЭР**

«Цыфхэм сишIуагъэ язгъэкIыным гухахъо хэсэгъуатэ»

Бэрэдж Асет къалэу Мыекъуапэ инароднэ депутатхэм я Совет хэт, НыбжыкIэ парламентэу АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм шызэхашагъэм социальнэ политикэмкIэ, унагъом иIофхэмкIэ ыкIи псауныгъэм икъэухъумэнкIэ икомитет ипаш.

Джащ фэдэу ар «Единой России» и Адыгэ шъолъыр къутамэ ипаш, федеральнэ орган шъхьалэм и Координационнэ совет хэт, мы политическэ партией иобщественнэ штабэу АР-м шыIэм ипашэ игуадз. Джырэблагъи ар УФ-м и Къэралыгъо Думэ и НыбжыкIэ парламент социальнэ политикэмкIэ ыкIи псауныгъэм икъэухъумэнкIэ и Комитет итхьаматэ игуадзэу агъэнэфагъ.

Асет Адыгеим икъэлэ шъхьалэ къы-шыхъугъ, шаплугъ, гурыт еджапIэм ыуж Адыгэ къэралыгъо университетым экономикаэмкIэ ифакультет къыухыгъ. Урысыем ипарламентаризмэ и Мафэ ипэгъокIэу депутат ныбжыкIэм гушIэгъу тыфэхъугъ.

— **Асет, укъызырыхъухъэгъэ унагъом нэIуасэ тыфэшI.**

— Сэ сабыибэ зэрыс унагъо сыщапугъ, зы шыпхъу ыкIи шы сIэх. Сятэ Бэрэдж Муратэ игъашIэ псэолэшIыным ритыгъ, «УФ-м ипсэолэшI ГъэшIуагъ», «АР-м изаслуженнэ псэолэшI» зыфалорэ шытхъуцIэхэр къызфагъэшъошагъэхэм ащыш. Мыекъуапэ дэт унэ зэфэшъхъафыбэм, гушIэм пае, АР-м и Правительство зычIэтыр, Лъапкъ музеир, ипподромыр, Къэралыгъо филармониер, АКЪУ-м физкультурэмрэ спортымрэкIэ иинститут испортзал, нэмыкIыбэми яшIын хэлэжьагъ. Сянэ Сарыет къуаджэу Хьакурынэхьаблэ къышыхъугъ, инженер-технолог сэнэхьа-тыр зэригъэгъотыгъэу хьаджыгъэм хэшIыкIыгъэ гъомылапхъэхэр къыдэзыгъэкIыхэрэ комбинатэу Мыекъуапэ дэтыгъэм илътэсыбэрэ шылэжьагъ.

— **Политикэр Iоф псынклэн,
«ЧIычIэгъ псыкIуапIэу» иIэр бэ.
Сыда ащ ухъзыхъагъэр?**

— СыдыгъокIи гъэсэклэ шъхьалэу сIагъэхэр сятэжъхэу Бэрэдж ХьатэжыкIорэ Нухьэрэ. Ахэр яни яти ямыIэу къэтэджыгъэх, янэж зыплугъэхэр, арыш, лъэшэу зэрэлыгъыгъэх, ныжыым шысэу къаригъэлэгъугъэм тетэу пхьорэльф-къорэльфхэм яплун-лэжьын ялахь

мымакIэу халъхъэщтыгъ. Бэрэ тиунагъохэмкIэ тызэрэгъошIыгъ, тызэхэ-сышIыгъ, сятэжъхэм яшыIэныгъэ гъогъу шыщ пычыгъохэр къытфалуатэу къы-хэкIышIыгъ. Сятэжъ ХьатэжыкIэ автотранспортнэ трестым игъашIэм Iутыгъ Iломи хъушт, ащ иинженер шъхьалэ-щтыгъ. Ащ ыш Нухъэ Хэгъэгъу зэошхом иветераныгъ, ыныбж илътэс 18 джыри мыхъугъэу клэлъэуи заригъэщэгъагъ. Зэо ужым тарихыымкIэ клэлэгъэджэу къызэрыкIом шыригъажыи Адыгэ авто-

Бэрэдж Асет икъэралыгъо

«Цыфхэм сишIуагъэ
язгъэкIыным гухахъо хэсэгъуатэ»
Джащыгъум умышIэшъун цыIэп.

ном хэкум и Апэрэ секретарь IэнатIэм нэсыгъагъ.

Ахэм къалуатэхэрэм сакIэдэлукIызэ, сэри политикэм зыщысыушэтынэу сыгу исуыбытэгъагъ. Сигупсэхэми сигухэлъхэр слэклауIэягъэхэп, къыскъоуцагъэх. Ащ нахьыбэу кIуачIэ къысхилъхъагъ.

— **Удепутатынр сыда ор-
кIэ?**

— Депутат ухъуныр псынклэп. ХэдзакIохэм агу пщэфышъун, цыхъэ къызфагъэшIышъун, уахъхъан, уахътын, ящыIаклэ зыфэдэм, зыгъэгумэкIыхэрэм, игъо альэгъухэрэм защыбгъэгъозэн фае. ХэдзынхэмкIэ кампанием узщыхэлэ-жъэрэ уахътэм а цыхъэшIыным «ыльапсэ огъэчы», ау ар къэбгъэшъыпкъэжыын фае. Ащ укыпкырыкIызэ уапэклэ пшIэщтыр огъэнафэ. ЕтIанэ уздэлэжъ-эз цыфхэм ящыIаклэ нахьышIу зэрэхъу-щтым, гумэкIыгъоу ялэхэр зэрэдэбгъэ-зыжышIхэм уадэлажъэ.

— **Цыфэу о кыюуалIэхэрэр
сыда анахъэу зыгъэгъумэ-
кIыхэрэр?**

— ЗэкIэри зэфэшъхъаф. Юридическэ Iэпылэгъу зыщыкIагъэ къахэкIы, псэуплэ-коммунальнэ фэлэ-фашIэхэр зыгъэ-цакIэхэрэм ялофшIэн фэгъэхыгъэ

тхьаусыхэ тхылхэр къытахьылIэуи мэхъу. ГушIыIэм пае, пандемием илътэ-хъан гуфакIохэр адедгъэлэнхэу къыкIэ-лътэушIыгъэх. Хэдзыплэ коеу узщыха-дзыгъэм цыфхэм уащылукIэми Iофыгъо зэфэшъхъафыбэу къычIэщы.

— **ЗэкIэми уадэлэшъуа?**

— Зыкытфэгъазэхэрэм ягумэкIы-гъохэм зэкIэми, хэзыгъэ имыIэу, тахэ-плэ, татэгущыIэ, хэкIыплэ афэхъушIхэм тызэдэгупшысэ, ищыкIагъэмэ, министр-ствэу е къулыкъоу Iофым фэгъэзагъэм лътэгъэлэсы. Амалэу тилэмкIэ зыпари Iэпылэгъунчъэу къэдгъанэрэп.

— **Джырэблагъэ Къэралыгъо
Думэм и НыбжыкIэ парла-
мент социальнэ политикэмкIэ
ыкIи псауныгъэм икъэухъу-
мэнкIэ и Комитет итхьаматэ
игуадзэу уагъэнэфагъэ...**

— СэркIэ ар мэхъанэшхо зилэ Iофэу шыт, пшъэдэкIыжышхо зыпыл пшъэ-рылътэу сэлъытэ. ШIуагъэу къытэу сIоф-шIэгъоу ащ хэтхэм садэлэжьэнэу сыхъазыр.

— **Депутат Iофым нэмыкIхэ-
ми уапыл. Зыгъэпсэфыгъо
уахътэ а зэпстэумэ ахэбгъуа-**

**тэмэ, сыдэушIтэу ар бгъа-
кIора?**

— СицIыкIугъом къышыублагъэу тхыл седжэныр сикIас. Унагъоу сыкъы-зэрыхъухъагъэм тхылыбэ илагъ. Ахэм къахэсхызэ сыхъат пчъагъэрэ тхылхэм сапэсэу хъушIыгъ. Джыри ар хэсына-гъэп. СурэтшIынри нахьыпэклэ сикIасэ-щтыгъ, ау джы ащ пае уахътэу къыхэз-гъэкIыжышъурэп. ЗекIоныри сикIас. Урысыем чIыплэ дэхабэу иIэр зэкIэ зэзгъэлэгъуным сыкIэхъопсы. Зыгорэхэми сачыIагъ. IофшIэным уигъэ-пшыгъэу, чIыплэу уздэщылэр зэблэпхъу пшIоигъоу мэхъу. Джащыгъум къалэм сыдэкIыш, тичIыопс идэхагъэу сыгу къыдэсэгъэшае. Ащ кIуачIэу къысхель-хъажы.

— **Асет, депутат Iофыр лъыб-
гъэкIотэн гухэлэуи Iа?**

— Ары. СилофшIэн шIу сэлъэгъу. Цыфхэм сишIуагъэу язгъэкIыным гухахъо хэсэгъуатэ, сапэки а Iофыр лъызгъэ-кIотэным сыфегъэчэфы.

— **Урысыем ипарламента-
ризмэ и Мафэ уиIофшIэгъухэм
сыда къапIошIтыр?**

— СилофшIэгъухэм зафэгъазэзэу къасломэ сшIоигъу: цыфхэм пхэлъэу уипшъэрылхэр бгъэцэкIэнхэр пстэумэ анахъ шъхьал. Джащыгъум умышIэшъун цыIэп.

**Дэгущылагъэр
ХЪУТ Нэфсэт.**

Іэнэ хъурай

Лъэпкъ, дин зэгурылоныгъэр гъэпытэгъэн, ныбжыкӀэхэр экстремизмэм щыуӀхъумэгъэнхэ зэрэфам илофыгӀохэр кызыщалэтыгъэ зэхэсыгӀор культурэм и Үнэу Красногвардейскэ районымкӀэ селоу Белэм дэтым джырэблагъэ щыкӀуагъ.

Іэнэ хъураем хэлэжыгъэх муниципальнэ образованиеу «Красногвардейскэ районым» ипашэу Т. ГъубжыкӀор, АР-м лъэпкъ ІофхэмкӀэ, ІэкӀыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адырӀэ зэпхыныгъэхэмкӀэ ыкӀи къэбар жъугъэм иамалхэмкӀэ и Комитет итхьаматэу А. Шхьэлэхъор, АР-м хэгъэгу кӀоцӀ ІофхэмкӀэ и Министерствэ эстремизмэм пэуцужыгъэнымкӀэ и Гупчэ иотдел ипашэу Р. ГутӀэр, МыекӀопэ къээзкӀ отделым иатаманэу С. Захаровыр, Адыгэ Хасэм итхьаматэ игуадзэу Ю. Хьотыр, Адыгэ Республикэмрэ Пшы-

зэ шьолъыррэ ащыпсэурэ быслымэнхэм я ДиндэлэжыапӀэ имуфтий игуадзэу И. Шхьэлэхъор, районым икӀоджэ псэупӀэхэм, иобщественнэ движениехэм япашэхэр.

Лъэпкъ, дин зэгурылоныгъэр Красногвардейскэ районым щыгъэпытэгъэнымкӀэ къэралыгъо, муниципальнэ хабзэм икӀулыкӀухэм, хэбзэхъумэкӀо кӀулыкӀухэм, обществэм язэдэлэжыныгъэ нахъ зегъэушӀомбгъугъэн зэрэфар Іэнэ хъураем кыщалауагъ.

Красногвардейскэ районым ипашэу ГъубжыкӀо Темуррэ АР-м лъэпкъ Іоф-

хэмкӀэ, ІэкӀыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адырӀэ зэпхыныгъэхэмкӀэ ыкӀи къэбар жъугъэм иамалхэмкӀэ и Комитет итхьаматэу Шхьэлэхъо АскӀэррэ къээзэргъоигъэхэм аралауагъ Урысыер зыгъэпыутрэ къэбар нэпцӀэу зэрэхъэхэрэм зарамыгъэгъэплӀэхъунэу. НыбжыкӀэхэм къагоон зылӀэкӀышт къэбар шынагӀохэр Интернетым кызырихъэхэрэми ягугъу ахэм къашыгъ.

Адыгэ Республикэм хэгъэгу кӀоцӀ ІофхэмкӀэ и Министерствэ экстремизмэм пэуцужыгъэнымкӀэ и Гупчэ иотдел ипашэу ГутӀэ Рэмэзан зэцыгъэкӀон

Іофхэм апылӀ интернет-психологхэм яфэмэ-бжыимэ зытхыгъэ ныбжыкӀэхэр кызыэрэпӀэшт шыкӀэм, экстремизмэ нэшанэ зилэ бзэджэшагъэхэм ягӀогупэ зэрэпабзыкӀырым къатегушылагъ.

Муниципальнэ образованиеу «Красногвардейскэ районым» ипашэ игуадзэу Александр Ершовыр муниципалитетым исоциальнэ отделхэм Іоф зэрашӀэрэм кытегушылагъ, еджапӀэм мыклорэ кӀэ-лӀеджакӀохэм къазэракӀычыгъэм, гӀогурькӀонымкӀэ шапхъэхэр зыукӀохэрэм фыщытыкӀэу афырӀэр зэрээзхъокӀыгъэм, зыныбжы имыкӀугъэхэр унагӀо ашӀэнэу рамыгъэзынхэмкӀэ амалэу зэрэхъэхэрэм ягугъу кышыгъ.

Іэнэ хъураем хэлэжыгъэхэм яшӀошкӀэ, тиныбжыкӀэхэр экстремизмэми, терроризмэми ашаухъумэнхэ залӀэкӀыщтыр лъэпкъ движениехэмрэ хэбзэ кӀулыкӀухэмрэ япашэхэм алэ экӀэдзэгъэу Іоф зэдашӀэ зыхъукӀэ ары.

Анахъ дэгъухэр къэнэфагъэх

Мы мафэхэм Адыгэ къэралыгъо университетым республикэ олимпиадэу «Я — ГРАЖДАНИН» зыфилорэм иаужырэ уцугъо щыкӀуагъ.

Ащ кӀэщакӀо фэхъугъэх АР-м хэдзынхэмкӀэ и Комиссиерэ АР-м гъэсэнгъэмрэ шӀэныгъэмрӀэ и Министерствэрэ. Хэдзын фитыныгъэм епхыгъэ шапхъэхэр ныбжыкӀэхэм ягъэшӀэгъэныр ары пшъэрылӀ шхьалэу ащ илэр.

Я 9-рэ классым кыщегъэжыагъэу я 11-м нэс арыс кӀэлӀеджэкӀо 500 фӀедиз муниципальнэ уцугъом хэлэжыагъ, ахэм ащыщэу анахъ дэгъоу зыкӀэзыгъэпӀэгъогъэ нэбгырэ 60-р республикэ уцугъом къекӀолагъэх.

СыхъатитӀурэ кӀэлӀеджакӀохэр зэнэ-кӀокӀугъэх, тест шыкӀэм тетэу заушэтыгъ ыкӀи хэдзыныр зэрӀорэм, хэдзын фитыныгъэм епхыгъэ хъугъэ-шагъэхэр кыралотыкӀыгъэх.

Зэфэхысыжыхэм кызырагъэнэфагъэмкӀэ, анахъ къэгъэпӀэгъон дэгъухэр зилӀхэр ТэхъутэмыкӀое районымкӀэ гурыт

еджапӀэхэу N 5-м, 15-м, 25-м, 27-м, МыекъуапӀкӀэ гурыт еджапӀэхэу N 7-м, 15-м, лицееу N 8-у Женья Поповым ыцӀэ зыхъырэм, Джэджэ районымкӀэ гурыт еджапӀэу N 4-м ыкӀи Красногвардейскэ районымкӀэ гимназиу N 1-м якӀэлӀеджакӀохэр ары.

Я 9-рэ классхэмкӀэ — Марина Пак, Мария Годовниковам ыкӀи Анастасия Стрижановам, я 10-рэ классхэмкӀэ — Татьяна Дорошенкэм, Марат Цогоевым ыкӀи Екатерина Пономаревам, я 11-рэ классымкӀэ — Дарья Жолтиковым, Алина Оздоевым ыкӀи Анна Волковым текӀоныгъэ ыкӀи хагъэунэфыкӀырэ чӀыплӀэхэр къахыгъэх. Мы мафэхэм щытхъу тхылхэмрэ ахъщэ шӀухъафтынхэмрэ ахэм афагъэшӀошӀэщытх.

ДЕЛӀКӀО Анет.

Сурэтыр авторым тырихыгъ.

Ныбджэгъу лъапӀэхэр!

2024-рэ ильэсым иятӀонэрэ мэзих тельытэгъэ кӀэтхэгъу уахътэр макӀо.

Республикэ гъзетэу «Адыгэ макъэр» кызытхыкӀы зышӀонгӀохэр мыщ фӀэдэ уасӀкӀэ ащ Урысыем и Почтэ икӀутамэхэм ащыкӀэтхэщытх:

Индексэу П4326-р:

зы мазэм — сомэ 207,57-рэ;
мэзитӀум — сомэ 415,14-рэ;
мэзищым — сомэ 622, 71-рэ;
мэзиплӀым — сомэ 830,28-рэ;
мэзитфым — сомэ 1037,85-рэ;
мэзиным — сомэ 1245,42-рэ.

ФӀэгъэкӀотэн зилэ купхэм апае индексэу П3816-р:

зы мазэм — сомэ 204,14-рэ;
мэзитӀум — сомэ 408,28-рэ;
мэзищым — сомэ 612, 42-рэ;
мэзиплӀым — сомэ 816,56-рэ;
мэзитфым — сомэ 1020,07-рэ;
мэзиным — сомэ 1224,84-рэ.

Шъугу къэдгъэкӀыжынын, джащ фӀэдэу ІофшӀапӀэхэми гъзетыр кыратхыкӀышъушт — сомэ 240-рэ ащ ыуасэр, ильэсныкӀом кызыщыдӀкӀырэ мафэхэм афӀтицӀэжыщыт, ащ пае ипчъагъэкӀэ ар экземпляр 15 е нахъыбэн фӀае.

Ежъ-ежырэу къакӀохэзэ зыштӀэжыщытхэм апае тигъзет мэзиным ыосӀщтыр соми 150-рэ, ар редакциер зычӀӀэт унэр ары зычӀахыжышъуштыр.

Илтэс 35-р кыызэринэкыгъ

Хы Шыцлэ лъушом шыпсэурэ шапсыгъэхэм яшюлыр общественнэ организациеу «Адыгэ Хасэр» зызыхащэгэр мэлыфэгъум и 29-м илэс 35-рэ мэхъу. А пчъагъэм шыщэу илэс 32-м Клакыху Мэджидэ ащ итхьамат. Ямэфэкл ипэгьоклэу ащ зылудгъэклагъ, «Адыгэ Хасэм» иуцугъо лъэхъан зыфэдагъэр, кыдэхъугъэмрэ инепэрэ гүмэкыгъохэмрэ кьедгъэлотагъ.

АМ: Мэджид, шыуи Адыгэ Хасэ илэс 35-рэ ыныбжымэ, зэрэхъурэм-клэ, зэклэми анахыжыбэ?

— Ары. Апэ дэдэ зэхэзыщэгъэр тэры. Адыгеими, КъБР-ми яехэм анахыи тэ тынахыжы. 1989-рэ илэсым мэлыфэгъум и 29-м мафэм зэхэтщэгъ. Апэ нэбгырэ пчъагъэу хэтыр тхыщтыгъэл, зэклэ адыгэхэр ащ шыщхэу тлытэщтыгъэ. Ау джы непэ ахэм япчъагъэ гъэнэфагъэ — нэбгырэ миным къехъу. Илэси 4-м зэ зэфэхысыжы-хэдзын лэфтхьабзэхэр ретэгъэклоклых. Ти Адыгэ Хасэ кьутэмэ 24-рэ ил. Ахэм Шъачэрэ Тлопсэ районымрэ кызылпъаубыты. Зэклэри зэфэдэу чанэу мэлэжъэх. Ахэм ятхьаматэхэр Хасэм шыхадзыжыых. Нэбгырэ 35-р Хасашъхъэм хэт. Ащ шыщэу нэбгырэ 11-р — президиумым. Анахь лфыгъо шъхьалэу дгъэуцурэр лъапкым икъэухъу-мэн, тибзэ, тикультурэ якызытэгъэнэн, хылушю адыгэхэм ягүмэкыгъохэм язэ-хэфын.

АМ: Мэджид, илэс 35-клэ узэклэ-лэбжымэ, егъэжъаплэр сыд фэдагъа?

— Сэ Адыгэ Хасэм иапэрэ мафэ кы-щегъэжъагъэу сыхэт. Ащ дэжым еджа-плэм ипашэу лф сшлэщтыгъ. А лъэхъаныр дэгъоу къэсшлэжы. Егъэжъаплэр хылыа-гъэ. Я 90-рэ илэсхэу къэралыгъор зызэхэзыжырым Адыгэ Хасэм изэхэщэн тегъэгагъ. Шылэныгъэр кыныгъэ, цыфхэм неущ къарыклоштыр ашлэщты-гъэл. Хасэм изэхэщэнклэ лъэхъанышлү-гъэл, ау ар ащ дэжым кыдгурылошты-гъэл. Джы, уахътэ зытешлэгъэ уж, а пстэумэ уягупшысэжы. Ау а чыплэм ащ нахь лф шымылэу кытчыхъуштыгъ. Джауштэу тилофшлэн ехыжыагъэ хъугъэ. Апэрэ тхьаматэу хадзыгагъэр Тлэшъу Мурдин. Хъушт Аслъанбийрэ Лыф Хъа-лидэрэ игъусэхэу лфышхо ашлагъ. Ау зыпкъ итэу, тилофшлэн тэрэзэу зетедгъэ-псыхъан зытлэкыгъэр 1994-рэ илэсыр ары. Пшызэ шюлырым иправительствэ ащ дэжым программэ ыштэгъагъ ады-гэ-шапсыгъэхэм ясоциальнэ-экономиче-скэ шылаклэ хэхъоныгъэ ышлынымклэ лэпылэгъу ягъэгъотыгъэным фэгъэхыгъэу. Культурэм иунэхэу кьуаджэхэм адэтхэр зэклэ зэхэкъутэгъагъэх, шлоим кыхэ-щыжыштыгъэхэл. Зэман зэблэкыгъохэм

Урысыер зэрэщытэу ащ фэдагъ. Джа программэмклэ культурэм иунэхэм зэклэ-ми гъэцэклэжыныхэр ащыредгъэклоклыхъэх, Хасэм ихъатырклэ, ыпклэ хэмылэу кьод-жэдэсэм хэллэ 500-м къехъоу къараты-гъагъэх. 1998-рэ илэсым Пшызэ шюлы-рымрэ Адыгеимрэ зэдэлэжъэныгъэмклэ программэр зэдаштэгъагъ ыкли лэпылэгъу кытфэхъугъагъэх. Адыгеир джыри кыд-дэлэпылэ. Илэс къэс адыгабзэмклэ клэ-лэцлыкхуэр зэреджэштхэ тхылхэр кы-татых. Ащ нэмыклэу илэс къэс апэрэ классым клохэрэм ящыклагъэр зэклэ адэльэу еджэкло лалэмэкхэр къаратых. Сыд фэдэрэ мафэкли тащыгупшэрэл. Адыгеим тычымышми, тызэрэадыгэр, тызэрэхамыушъхьафыкырэр ащ кьегъэ-лъагъо.

Къуаджэхэм зэклэми гъогухэр ашашы-гъэх, Псыбэ нэмыклэу, ащ игъогухэм ягүмэкыгъо джы кызынэсыгъэм зэшлө-хышъурэл. Ау «Жыубгъу — Шъачэ» зыфилорэ гъогоу джы ашлыштым ари кыдыхалытэштэу тыкыагъэгъуэ. Ащ гъунэ лъытфышт. Етланэ, бзэм изэгъэ-шлэнклэ бэ тшлагъэр. Ар тлэклэзыпэгъагъ, ащ изэгъэшлэн гурыт еджаплэхэм ачлэт-лхъабыгъ. Грантхэр кызыфэтэгъэфед-дэхъш, ащклэ сыхъатхэр кыалэм, нэмыклэ лъапкхэр нахыбэу зычлэс еджаплэхэм егъэджэн тедзэхэр ащызэхэтэщэх. Мары ти Адыгэ Хасэ зычлэт унэр тиунай. А пстэур кыбдэхъуныр кыны.

Устав тил, ащ тырэлэжъэ, тырэгъуазэ. Зэфэхысыжы-хэдзын лфотхьабзэм кы-зэтынэкыгъэ илэсиплым лфэу тшлагъэр шъхъэихыгъэ кыщытэшлы, кьэклошт илэсиплымклэ пшъэрылхэр зыфэтэ-гъэуцужыых. Ахъшэу кытфэхъуагъэри, зыпэлудгъэхъагъэри зэклэ нафэ. Хылушю адыгэхэм тигъэзетэу «Шапсыгъэм» а зэклэ кытэгъахъэ. Ипчъагъэклэ 3700-рэ хъоу ар кыдэклы. Хы Шыцлэ лъушом лус адыгэ унагъо лэпчъ иунэ ар ехъэ. Ащ ыпклэ редакцием афетышъ, почтэмклэ афэкло. Тымышлахэу зыгорэ тшымыгъу-шэмэ, зы унагъо хэтымынэным тыпыл. Грантхэм яшлуагъэклэ ар тиамал. Гъэзе-тымклэ типшъэрылхэр хылушю шапсы-гъэхэр зэфэхэжъэнхэр, хъурэ-шлэрэм тышыгъозэныр, лфыгъо горэмклэ еплы-клэхэр цыфхэм ашлэныр ары.

АМ: Сыд фэдэ зигъо лфыгъоха Адыгэ Хасэм непэ зэшлуыхыхэр?

— Ыпэралшэу лъапкы мэхъанэ зылэхэр ары: бзэр, культурэр, ныбжыклэхэм ялэпкы итарыхъ, иблэкыгъэ ашлэу, ишэн-хабзэхэр агъэфедэхэу псэунхэр ары. А пстэуми шылэныгъэм кыздыхы-рэ лфыгъо пчъагъэхэр акыгъух. Гушылэм пае, непэрэ мафэмклэ шъхьалэу зыуж титмэ ащыт тибжъахъохэм ягүмэкыгъо изэшлохын. Лъапкы парк алуи Шъачэ щашлыгъ. Ащ елытыгъэу, пасэм кыще-гъэжъагъэу бжъахъоу мэзым хэтыгъэхэр кыыхагъэкыгъэхэу ябжъэматэхэм ара-гъэклалэхэрэл. Ар мытэрэзэу тэлытэ, сыда плэмэ унагъохэр ащ рэпсэху. Къэ-

лэ пашэми кыддырегъаштэ, ау паркыр Шъачэ епхыгъэл, чылопс кьэклуплэхэм-клэ Министерствэм ий. Ащ ежъ иунашъо-хэр илэх. Джы а лфыр зэхэтэфы. Лэ-шлэхэл, ау кыддэхъунэу сэгугъэ. Бжъэхэу унэгъо 30 фэдиз тил, ахэр ллэуж-ллэужэу а лфым пылтых, зы ллаквом иунэгъо пчъагъэ ащ рэлажъэ. Джащ фэд шапсы-гъэ шайм ичыгуи. Акционер обществэм кылахыжыгъ. Ар дэгъоу ашлагъ. Бэшлагъэ тызыклэдэуштыгъэр. Зэгорэм чыг-хэтэ дахэщтыгъэ чыгу гектар минрэ ныкьорэр мэзышхо ашыгъ. Цыфхэр клэпэлэх бэджэндэу къаратынэу. Прива-тизациер кло зэхъум, шапсыгъэхэм чы-гухэр кытатыгъагъэл, зыгъэпсэфыплэ чыплэу алыты. Джы ахэр бэджэндэу тштэнэу тыфай. Ащыи ууж тит. Гъэсты-ныпхъэ шхъуантлэ земыщлэлэгъэ унэхэр зэрагъэплышт пхъэм игъэхъазырыни гүмэкыгъо пыл. Арышъ, джащ фэдэ лфхэм ауж тит. Кыхэзгъэщы сшлоигъу, ныбжыклэхэм якомитет бэмышлэу зэхэт-щэгъ. Къэслоштэп игъэклотыгъэу джыдэдэм лф ышлэу, ау шапсыгъэ шайм ичыгухэр илэсыбэклэ бэджэндэу кытатын хъумэ, ялофшлэн кыыхэхъошт. Ар зылэжыы зышлоигъоу, мэкъу-мэщым зыфэзыгъэзэн гухэл зилэ ныбжыклэу маклэп ахэтыр. Ахэр шъхъарытлупш тшыхэрэл, тэдэгущы-лэ, сыд ашлэштми, упчлэжыныхэу ятэлэ, узыфаер пшлэ зэрэмыхъуштыр агуритэ-гъало.

АМ: Адэ, илэс 35-м кыкылоцл сыда анахь шъхьалэу кыжъудэхъугъэр?

— Игъо шыпкы а упчлэм. Мы чыгум ичылдэлф адыгэ шапсыгъэхэм тырллы-кло зэхэхъ. Арэуштэу шюлырми ты-щашлэ. Тызэтеуцагъэу, хабзэм тыгурылоу тэлажъэ. Ар шъхьалэу сэлъытэ. Етланэ, тэ лфэу тшлэрэм имэхъанэ зэрэныр кьэлэ администрациеми кыгъурэлэ. Егъэ-лыагъэу шымытэу, дэгъоу кытфыщытых. Федеральнэ унашъуи шылэба чылдэлф лъапкхэм афэгъэхыгъэу. Тэ ащ тыкы-хеубытэ. Лъапкы зэфыщытыклэхэр дэгъу-нхэм тыналэ тетэгъэты, нэмыклэ цыф лъапкхэм яорганизациехэм тэдэлажъэ, социальнэ зыпкытыныгъэм лф дэтэшлэ.

АМ: Мурадхэр сыд фэдэха?

— Мары кьэблэгъэрэ илэсиплым тэлытэгъэ мурадхэр дгъэнэфагъэх. Ти-гъэзет ар кыдгъэхъагъ. Пшъэрылэу зыфэдгъэуцужыгагъэхэр лъыдгъэклотэ-щтых. Кыызэрэсуагъэу, культурэр, бзэр, лъапкым икызытэгъэнэн лф шъхьалэу кьэнэжыых. Дунэе Адыгэ Хасэм илофшлэн чанэу хэлажъэхэрэм тащыш, типшъэрыл-хэм ягъэцэклэнклэ ащи илэпылэгъу кы-тегъэклэ. Ащ ишлуагъэклэ адыгэм идунай ин тыщыщэу зытэлэтыжы. Тэ ти Хаси, адырэ Адыгэ хасэхэми хахъо ашлыным-клэ ащ ишлогъэшхо кьэкло.

Ау гукъаохэри тилэх. «Общественнэ зэхэхъэм сыда ышлэрэр?» алоу непэ бэрэ зэхэтэхы. Мы упчлэр нэмыклэу бгъэуцун фаеу сэлъытэ — «Сыда сэ сшлагъэр Адыгэ Хасэм нахь дэгъоу лф ышлэным пае?» Джащ фэдэ еклотаклэ зэклэми ялэ зыхъуклэ, тилоф нахь клэкышт. Тшлэрэми уасэ илэшт. Ари цыфхэм, ныбжыклэхэм яплон фае.

АМ: Мэджид, илэс 35-рэ зыныбжы Адыгэ Хасэм илэс 32-рэ хъугъэу уритхьамат. Зэман зэблэкыгъохэми уакыпхырыкыгъ, унэгъу клэкыгъэр бэ. лфшлэным угу зэпимыутэу сыда ащ фэдиз уахътэм узылыгъыр?

— Апэрэмклэ, я 90-рэ илэсхэм тапсыхъагъ. Етланэ, сэ апшъэрэ гъэсэ-ныгъэр Мыекъуапэ цызэзгъэгъотыгъ, Совет хабзэм илэхъаныгъ. Тэ тиныб-жыкыгъоу еджакло зыдаклоштыгъэхэр е Мыекъуап, е Краснодар. Ащ мэхъанэ-шхо илагъ. Адыгагъэр, адыгэ шэн-хабзэхэр зэхэпшлэнхэм пае уздэклон фаер Мые-къуапэу а лъэхъаным алытэщтыгъ. Ары зэрэщытыгъэри. Непэ кыызготэу лф кыздэзышлэхэрэр зэклэ ащ щеджагъэх. Гукъау нахь мышлэми, ар джы зэхъоклы-гъэ. Етланэ, лэжъапклэм тыклэупчлэщты-гъэл лф тшлэ зэхъум. Непэ апэрэ упчлэу ныбжыклэхэм ялэр лэжъапклэр зыфэди-зыштыр ары.

Ащ фэдиз илэс пчъагъэм лф сзы-гъашлэрэр, сызылыгъыр Адыгэ Хасэр лъапкым ищыклэгъэ дэдэу зэрэспытэрэр ары. Адыгэ шапсыгъэхэм чылэнлэ иным тыщитэкъухъагъ нахь мышлэми, тызэхэ-зыгуаеу, зы тызышлырэр Хасэр ары. Ар тимылэмэ, тахэклоклэжышт. Тилэпкы, тифытыныгъэхэм афэгъэхыгъэ хэбзэгъэ-уцугъэу шылэхэм ялофшлэни зэпыушт. Гухэкыр ар кызыгурылорэр зэрэмаклэр ары. Хасэм илофшлэн агъэцлыклоу кы-фычлэплых. Ахэм ащэгъупшэ — Адыгэ Хасэр ренэу лэпылэгъурэ зэхэшыкырэ зищыклэгъэ общественнэ зэхэхъ. Арышъ, сэрмырмэ, хэтэ? Ау лфыр лызыгъэ-клотэн кыкыкылымэ, сигуапэу сылукло-тышт.

АНЦОКЪО Ирин.

Сурэтхэр: Ныбэ Анзор.

Мэлыльфэгүм и 28-р — медицинэ Ипылэгүу псынклэ языгъэгъотыхэрэм я Маф

**Медицинэ Ипылэгүу псынклэ
языгъэгъотырэ Иофышлэху
лытэныгъэ зыфэтихыхэр!**

Шьуисэнэхьат епхыгъэ мэфэклымкэ тышфэгүшлэ! Ипылэгүу псынклэ языгъэгъотырэ кьулыкьур псауныгъэм икьэухьумэн фэгъэгъэгъэ лъэныкьо анахь кьинхэм, пшъэдэкльжышхо зыпылхэм ащыц. Медицинэ Ипылэгүу игьом зэрафагъэцаклэрэм, Ипылэгүу псынклэ языгъэгъотырэ специалистхэм сымаджэхэм яуз тэрэзэу зэрагъэунэфырэм, зэрялэ-зэхэрэм бэкля ялытыгъэшт сымаджэхэм ящылэ-

ныгъэ кьырыкьлоштыр, япсауныгъэ зэрэзэтеуцожьыштыр.

Обществен шьуисэнэхьат осэшхо кьыфешлы. Чэци мафи шьуимылэу чыплэ зэжъу ифагъэхэм Ипылэгүу шьуафэхуным, цыфым ищылэныгъэ кьэжъугъэнэжыным сыдигъуи шьуфэхьазыр.

Ипылэгүу псынклэ языгъэгъотыхэрэм Ипэлэсэныгъэу, цыфыгъэу ахэлъыр анахьэу кьызылгъэуагъэр пандемием илэхьан ары. Иофышхо зыпллэу кьыдэфагъэхэм зэпахырэ узыр кьызэтыралэжэн альэкльгъ.

Ипэлэсэныгъэшхо, гуклэгүу зэрэшхуэлъым, сымаджэхэм шьузэрафэгүмэкльрэм, пшъэдэкльжышхо

зэрэшхуэлъыр икьоу кьызэрэжъугурылорэм афэшлэшэу тызэрэшхуэфэрэзэр кьэтэлэ.

Ныбджэгүу лъаплэхэр, псауныгъэ пытэ, щылэ-кляшлэ шьуилэнэу, шьуиофшлэн гъэхъэгъаклэхэр щышхушлэнэу, шлоу щылэр зэкля кьыжъудэхуэнэу тышфэгүшлэ!

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу, Урысые политическэ партией «Единэ Россия» и Адыгэ шьолъыр кьутамэ и Секретарэу КЪУМПЫЛ Мурат

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир НАРОЖНЭР

Гузэжъогъу хэфагъэм игугъаплэх

(Икьлэх).

программэмкэ икьыгъэ илэхьым нэбгыритфэмэ Иофшлэн арагъэгъотыгъ. 2024-рэ илэхьым зэрагъэнэфагъэмкэ, фельдшер 11-мэ Иофшлэн арагъэгъотынэу ары, ащ щышхуэ 6-мэ рагъэжыгъах.

Джащ фэдэу социальнэ тынэу щылэхэм ащыц Ипылэгүу псынклэм имедицинэ Иофшлэу апэрэу псэуплэ ипотека зышхырэм пэублэм ригъэхьашт ахьцэм хигъэхьонэу зэтыгъоу сомэ мин 250-рэ зэрэратырэр.

Ипылэгүу псынклэм реаниматолог ищыклягъэ дэдагъ. Ащ фэдэ Иофшлэ нэмыкь шьолъыр щыцэу кьырагъэблэгъэн амал щылэ хьугъэ. Республикэм ипацэ мунашхокля шьолъыр бюджетым кьыхагъэкли, псэуплэ врачым ратыгъ.

Илэхьэ зауэлкэ узэклябэжыкымэ, зык диспетчерскэ кьулыкьу агъэпсыгъ. Ащ цыфхэр рымыразэхуэ бэ даохэр зэрэ-зэхэтыхэрэр.

— Цыфхэм елбэтэу Ипылэгүу псынклэ ядгъэгъотынэу ары типшъэрыл шъхьалэр. Сымаджэр хьадэгүм кьылэклэ-хьыжъу бэрэ кьыхэкль. Тиофшлэн адрэхэм атеклы, сыда плэмэ апэрэ Ипылэгүу цыфым ыгъотырэм бэ елытыгъэр, ащкля тиофшлэхэм пшъэдэкльж ин ахьы. Ау а кьыныгъохэр зэкля, тиофшлэн хэбзэ шапхъэу пылхэр икьоу цыфхэм зэрамышлэрэм кьыхэкляу даоу кьыт-факлорэр бэ — анахьэу игьом бригадэр зэрафэмклягъэмкля. Ащ ушъхьагъу пчъагъэ илэн ыпэкльштыр, ау анахь шъхьалэн ягугъу кьэсшлын. Апэрэр — а псэуплэм игъунэгъоу гъэнэфэгъэ уахьтэм Ипылэгүу псынклэм имашинэ щымылэгъэн ыпэкльштыр. Ар е водитель, е медик зэрэщымылэм, е Иоф зышлэрэ бригадэм сымаджэр симэдэжъым ыцэгъэн ыпэкльштыр, — хигъэунэфыкыгъ станцием ипацэ.

Шапхъэхэм кьызэрэдальтырэмкля, елбэт (экстреннэ) Ипылэгүу такыкь

А. Гауценшгелер

20 зытебгъашлэ мыхъуштыр ары ыкли уздэмыкля мыхъуштыр (неотложнэр) сыхьати 2-м кьыклоцл узынссын фаер ары. Зэфэхьысыжыкым кьызэрагъэлыгъорэмкля, нахьыбэм ар гъэцклягъэ мэхуэ. Ау Ипылэгүу зищыклягъэу кьытеуагъэм шьуабэ мэхуэ а уахьтэр, зищылэныгъэкля нахь щынагъо зышъхьарьпхэр щылэн зэрилэкльштым егупшысэрэп.

— Зык системэ тызэрашыгъэм ишъуагъэ кьэклауагъ. Непэ республикэ станцием Ипылэгүу псынклэр, ошлэ-дэмышлэ Иофхэмкля Гупчэр, санавиациер хэхьэх. Пстэумкля бригадэ 47-рэ мэхуэ, автомобильхэм арыт системэу ГЛО-НАСС-м ишъуагъэкля ахэм талыплээн тэлэкля ыкли ащкля тэгъэларышлэх. Гуцылэм пае, Пэнэжыкьуаерэ Адыгэ-кьалэрэ азыфагу пхырыкьлэрэ гьогум нэбгырипшлэ зыхэфэгъэ авариешхо щы-хууи, километрэ 20-м кьыриубытэу щылэ автомобилхэр дгъэклауагъэх. Цыфхэм ящылэныгъэ кьагъэнэжыкым альэкльгъ. Зык системэ щэмылэфэ ар тшлэн тлэ-

кляштыгъэп, сыда плэмэ Ипылэгүу псын-клэм ибригадэхэр район симэдэжъхэм япхыгъэу зэрэщытыгъэм кьыхэкляу ежэ яшъолъыр нахь чыжъэу клонхэ фитыгъэхэл, — **кьыхыгъэщыгъ Сихуэ Ахьмэд.**

Тигушылэгүу кьызэриуагъэмкля, зэхэ-гъэхьажыным джыри зы шьуагъэ пылэ. Теуцожь районным Иофшлэхэр зэрэщы-мыкьухэрэм кьыхэкляу зыгорэ кьызы-сымаджэкля, Иоф зышлэн щылэп. Ау джы «юридическэ лицо» зыфалорэм фэдэу зэрэхьугъэм фэшлэ Мыекьуапэ е Мыекьопэ районным цыф рагъэкляуагъэ фитыныгъэ ялэ хьугъэ. Чэщ-зымафэм Иоф кьышылэшт, ащкля Иофыгъор зэшхуахы.

Медицинэ Ипылэгүу зищыклягъэу уцогъу пстэоу кьызэрафэгъоохэрэмкля пшъэдэкльж зыыхьхэрэр диспетчерхэр ары. Врач шъхьалэм кьызэрэхыгъэщы-гъэмкля, ахэм Ипэлэсэныгъэ дэгъу алэ-клялэ, апэ рагъэшхыштхэри, агъэкьлоштхэри ашлэ.

— Охьтэ благъэм тисистемэ «искус-ственный интеллект» зыфалорэр хэдгъэхьан гухэлъ тил. Ащ дэлажэхэрэм кьафэнагъэ щылэп, игъо тифэмэ, ар зилэ шьолъырхэмкля апэ тыхьун тлэкльштыр. Мыш ишъуагъэкля кьытеорэм ымакьэкля зыгъэгүмэкльрэр, фагъэцкляшт Ипылэгүм ихьылъагъэ кьашлэшт, — **кьыхыгъэщыгъ врач шъхьалэм.**

Медицинэ Ипылэгүу псынклэм и Адыгэ республикэ станцие Иофшлэхэм ащэкля.

— Тикъулыкьу Иофшлэ пстэуми ащэкля, анахьэу фельдшерхэм. Теуцожь, Тэхьуныкьое районхэм ыкли Адыгэ-кьалэ ащылэ подстанциихэмкля процент 50-м нэсэу шыклягъэ тил. Гъунэгъу краим лэжъапклар нахь зэрэщыным фэшлэ Иофшлэ ащ маклох. Медицинэ Иофшлэхэм ямызакъоу, водителхэри тфэмакля. А гумэкльгъор республикэ пащэм зетэхьыллэм, амалэу щылэм елытыгъэу Ипылэгүу кьытфэхьугъ. Ипылэгүу псынклэм иводительхэм ялэжъап-

кля ахьцэ тедзэу мазэ кьэс сомэ мини 5 кьафыхагъэхьонэу ащ унашхо ышлыгъ, — **ЕЛО тигушылэгүу.**

Зилофшлэн шлу зылгъэгоу, гуклэгъуны-гъэ зыхэлъыр ары мыш Иоф щызышлэн зыпэкльштыр. Ахэм ащыц станцием тызыщылэгъэ мафэм тызылуклягъэ диспетчерэу Цэй Еленэ. Мыекьопэ медицинэ училищым еуж ар мыш кьылухьагъ ыкли илэхьэ 39-рэ хьугъэу ищытхуэ аригъалозэ щэлажъэ.

— Зы мафи сылулкыжыкымэу сыгу кьыхагъэп. Сыгукля сыфаеу мыр кьыхэс-хыгъ. Училищыр кьызыщытыхыгъэ лъэхьаным тагощыхэзэ, ФАП-м тагъа-кляштыгъ. Ащ нахь пшъэдэкльж пылгъэу кьысщыхьуэ, сытещыныхьэщыгъ. Кьызэрэчлэкльгъэмкля, мы Иофшлэныр бэкля нахь кьин, ау узлэпещэ, — **кьелуатэ Цэй Елена.**

Иофшлэнкля анахь шъхьалэу ащ кьыхыгъэщыгъэр Ипылэгүу зищыклягъэу кьытеохэрэм яадрес, ацлэ-альэкьуацлэхэр тэрэзэу птхынхэр ыкли псынклэу ахэр бригадэм еплонхэр ары. Гуцылэм пае, гьогум хьугъэ-шлагъэ щыхьугъэу кьазы-фьтеохэкля, цлэ-лэкьуацлэм клэупчлэхэрэп, чыплэу зыщыхьугъэр тэрэзэу зэрагъэунэфыштым пылхьы, фыкьуагъэхэм сабыхэр ахэтмэ, яхьылъагъэ зэрагъашлэ.

— Илэхьэ пчъагъэм кьытфьтеохэрэр кьызэрэддэгущылэхэрэ макъэмкля ящылэ-клягъэ Ипылэгүу елбэтэу щытын фае-мэ нахьыбэрэмкля кьэтэшлэ. Ахэр ыпэ итэгъэхьык, уз гъэтылгъыгъэ зилэхэри щыдгъэзыехэрэп. Чэщ-зымафэм гьогогъу 450-м ехьурэ зыкьытфагъазэ, — **кьылуагъ диспетчерым.**

Медицинэ Ипылэгүу псынклэ языгъэгъотырэ пстэуми япшъэрыл дэгъоу зэрагъэцаклэрэм фэшлэ ямэфэкля мафэ ехьулэу «тхьашьуегъэпсэу» гъэзетым ыцлэкля ятэлэ.

ИШЪЫНЭ Сусан.

Ипылэгүу псынклэр ящылэныгъ

Ипылэгүу псынклэм емьолэгъэ цыф щылэн сломы сыхъукьонэп сшло-шлы. Ащ щылажъэхэрэм ясатырэ хэтэу илэхьыбэ хьугъэу Иоф зышлэрэмэ ащыщых непэ нэлуасэ шьузыфэтихыштыр — Шьуджэн районымкля Ипылэгүу псынклэм щылэ-жъэхэрэ Дзыбэ Аминэтрэ Бислгангъур Толикрэ.

Аминэт Хьакурынэхьаблэ дэт гурыт еджаплэм ыуж Мыекьопэ медицинэ училищым медсестра сэнэхьатыр щызэригъэгъотыгъ. Илэхьэ 30 хьугъэу Ипылэгүу псынклэм Иоф шешлэ.

Цыф хьалэл, бэрэчэт, ренэу ынэгү щхьпэр клэлэу, гуцылэгъу кьызыпфэхьукля гур кьыдищаеу,

сымаджэхэм арилошт гуцылэ дахэм шъхьамысэу, гуклэгъушхо хэлъэу щыт.

Аминэт исэнэхьат шлу зылгъэ-гъурэ, сымаджэхэм зыгу афэу-зырэ, Ипылэгүу афэхьуным сыдигъуи фэхьазыр цыф.

— Зы мэфэ Иофшлэгүм сымаджэу Ипылэгүу тызыфэхьухэрэм япчъагъэ шэлхъэ гъэнэфэгъэ хэмылгъэу тэлажъэ, — **ЕЛО Аминэт.** — Илэхьэу уцхэмкля узэрялэзэрэм нахь гуцылэ фабэ зищыклягъэу зыдэжэ тыклорэр маклэп. Нэгүшлоу сымаджэм узыкларыхьэкля, хьужыгъэу кьызыщыхьухэрэр кьахэкльхы. Анахьэу ащ фэдэ чыплэ тызы-рихьыллэщыгъэр пандемием илэхьан. Чэци мафи тимылэу ахэм агу кьыдэтцэеным, Ипылэгүу тафэхьуным тыпыллыгъ. Охьтэ кьыныгъ, ау тэ тфэлэкльштымкля цыфхэм Ипылэгүу тафэхьугъ.

Аминэт сымаджэхэм еклоплэ-кля гъэнэфэгъэ сыдигъуи кьафе-гъоты, Илэхьым даклоу гуцылэ дахэм сымаджэмкля мэхьанэу илэр кьыгурэлэ.

Бислгангъур Толик илэхьэ 30 хьугъэу Ипылэгүу псынклэм имашинэ ис. Ащ егъаши ымакьэ Илэхьэу гуцылагъэп. Сыд фэдэрэ Иофшлэн фагъэзагъэми, «хьау» ылуагъэп. Цыфыгъэшхо хэлъ, гуклэгъур ишэн шъхьалэ. Гумэкля одыджыным ыуж нахь псынклэу сымаджэхэм Ипылэгүу афыни-гъэсыныр ары ипшъэрылпыр.

— Цыфхэм япсауныгъэ кьэу-хьумэгъэныр ары медицинэм Иоф щызышлэхэрэм тызфэлажъэрэр, — **ЕЛО Толик.** — Ипылэгүу псынклэм ибригадэ гузэжъогъу хэфэгъэ сымаджэм ыдэжэ псын-клэу нэсыным тыпыл, такыкь пэлчэ симэджэ хьылгъэмкля мэхьанэшхо ил. Арышъ, слэкля кьызырихьырымкля, гьогурыкьло-

Илэхьэ Астлан

ным ишапхъэхэр симыукоу, псынклэу сызэрэнэсыштыр ары сызэгупшысэрэр.

Шьуагъэ зыхэлэ Иофшлэнэу Ипылэгүу псынклэм ибригадэ

ыгъэцаклэрэм щытхуэ кьыфехьы, цыфхэр кьацэгугъых, кьафэ-разэх.

ЛЪЭПШЫКЬО Фатим.

Хабзэ зэрэхьугъэу, илбэс къэс мэлылтьфэгъум и 30-м мэшлогъэклосэ къулыкъум илофышлэ и Мафэ хагъэунэфыкты. Мы сэнэхьатыр кыхэзыхыгъэхэм, апсэ емыблэжьхэу цыфхэм ящылэныгъэ къэзыгъэнэжьыхэрэм, анахьэу машлом кыхэзыхыжьыхэрэм, ящытхэу плоныр атефэ. Урысые Федерацием икбулыкъухэу цыфхэм якъэгъэнэжьын фэгъэзагъэхэм лофшлэн кьинэу, щынагъоу зыфэгъэзагъэхэр зэрагъэцаклэрэм бэклэ елытыгъ цыфхэм ящылаклэ зыфэдэщтыр, республикэм ипредприятиехэм лоф зэрашлэщтыр, социальнэ лъэныкъом лофхэр зэрэщызэпыфэщтхэр.

Адыгеим икьулыкьухэу цыфхэм якъэгъэнэжьын фэгъзагъэхэм ахэтхэм яюф хэшлыкьышхо зэрэфыралэм, теубытэгъэ инрэ лыгъэрэ зэрахэлтым яшугагъэкIэ тиреспубликэ цыпсэухэрэм ящылакIэ тапэкIи щынэгъончъэу зэрэщытыштым уицыхъэ тебгъэлты хъушт.

Щыфхэм Юпыгъу афэхъуным фэхъазыр

М. Дышъэк1ым ихъарзынэщ

Адыгэ Республикэм щылэм илофышлэ анахь дэгыюу ар алытагы.

Чыпкэ зэжыу ифагыэхэм лэпылэгъу афэхъунхэм ренэу фэхъазыр, ма- шом, псыкьиуным, чыюпс, техно- геннэ нэшанэ зилэ тхьамыклагъохэм кыздахыгъэхэрэм ядгэгъзыжьынклэ ипшъэрылъ шытхуу хэлъгъу егъэцаклэ.

Мурадин кьуаджы Блажэсынэ щыщ. Гурыт еджаплэр кызыуехым, УФ-м ошлэ-дэмышлэ юфхэмклэи Министерствэ икьэралыгьо мэшлогьэ-клосэ кьулыкьу и Академие члэхьаг. Ащ учлэхьаным ыкли ушджэным пашэныгьэу плэкълэлым имызакьоу, физическэ ухьазырыныгьэ дэгьу уилэн фæе. Ащ Мурадин кыгьгьэштæгьæ, мафæ кьæс еджаплэм истадцион клосэ зигьэхъазырыгь, ушэтæнхæр дэгьу дæдæу ытыгьгьæх.

Иццылгугъом кышыублагъуу лэпы-
лэгъуу цыфхэм аригъэкыныр шэнышу
зэрэфэхугъэм ишыхъатэу мы сэнэхъатыр
кыызэрэхихыцтымклэ джэнджэш ыгу
кыхагъэп. Еджаплэм члэсызэ нъю хэкю-
тагъэр хъэшом риутыгъэу, ецакъэу
ыльэгъуи, ащ лъакъоклэ еозэ кыты-
рихыжыгъ. Нюом лъы бэклае ащыгъум
члэнэгъагъ, Мурадин ихъатырклэ ар къа-
гъэнэжыгъ.

— Бэ мыш фэдэ члплэу сызэрихылаагээр, арэу шьтми, зыпарэкли шынэ зыфалорэр сыгу кыхьягээп. Ащыгум мы сэнэхатыр кьызэрэхэсхыштыр нафэ сфэхуугэу шьтыгь. Ренэу силэпылэгү зыгорэм езгээкыным сыфэхэазырыгь, ащ кьучлэ кьыситыштыгь, — **elo Мурадин.**

Ильэси 5 Москва кыщеджи Мые-
уапэ кыизегъэзэжым, мэшлогъклосэ-
зэгэнэжэкко частым иухтумэн ипашэу
нэм лофшэныр шыргизэжыаг. Нэужым
ыекыуапэ дэт мэшлогъклосэ-кызгэ-
жэкко часту N 1-м а Ізатлэр иізу
ащэжыгъ. Мурадин ныбжыкІ нахь
ышлэми, пшэдэклыж ин пылэу илоф-
шэн зэригъэцакІэрэм гу лъати, 2021-рэ
тысэм отрядзу кыулыкьур зысихьырэм
пашэ игуадзэу агъэнэфагъ, непи а
натлэр ылыгъ.

Илээс зэкэлъыкдохэм илэлэлэсэнэггэ хигъахъозэ кырыкыуагъ, пашэм игуадзэу зэраггэнэфаггэмккэ цыххэу кыфашыггэр кыггэшъыпккэжыыг, илофшлэн хэшлыкышхо фырилэу егъэцкэлэ. Ищытху чыжьхэу зэрэлуггэм кыххэккэу иплалэ кэммысыггэу майор званиер кыфаггэ-шъошагъ. Мэшлоггэккосэ-кэггэнэжъэккэо гарнизоным иотрядэу Мурадин пещэныггэ зыдызериыххэрэм части 10 ыккы зыщеджэххэрэ зы пункт кыххеубытэ.

2017-рэ ильэсым псыхѳу Фарзэ инэпкѳ кѳылуиутѳ, псыкѳиунѳу цѳылагѳэм, дѳащ фѳдѳу 2012-рѳ ильѳсым Краснодар краим ит кѳалѳэ Крымскѳ шѳылѳгѳэ псыкѳиуном ѳѳгѳмѳкѳыгѳохѳм ѳдѳгѳзѳы-жѳын хѳлѳжѳагѳ. 2018-рѳ ильѳсым гѳѳ-тѳапѳм поселкѳу Яблѳновскѳм дѳт унѳ зѳтетхѳм ащѳц машѳлѳр кѳызыкѳланѳм, Мурадѳин ѳащѳу псѳѳупѳм чѳѳс нѳбгѳырѳ 13-р, кѳѳлѳѳыкѳлѳхѳр ахѳтѳу, машѳлом кѳы-хашѳгѳѳхѳ.

Илъэс 15-м мы къулыкъум щытхъу хэлыу илофшэн зэрэшигъэцэклагъэм фэш! щытхъу тхыльхэмклэ мызэу, мытлоу къыхагъэщыгъ, Урысыем и МЧС

имедалъ пчѣагъэ кыѣагъэшъошагъ.

Игъэхьагъэхэм афэгъэхьыгъэу Мурадин кылотэныр икласэп, илофшлэн шынагъоу зэрэчытым, псэмышблэжьыныгъэ зэрэхэлым ямылътыгыгъэу, аш лыхъужъэу зилътэжъырэр. Къыхигъэщырэ закъор илофшлэн шлү зэрилъгъуэрэр ыкӀ обществэмкӀэ аш мэхъанэшхо зэрилэр арэ.

Мурадин гуытыныгъэшхо фырылзу къагъэнэжыэкӀо сэнэхъатыр кыхызыыхыгъэ ныбжыкӀэхэм яшӀэныгъэхэм ыкӀи ялӀ-пӀэсэныгъэ ахэгъэхьогъэнымкӀэ лофтхъабзэу зэхэхӀхэрэм ахӀалажэ, узыгъэ-гогъээр зедгъушӀыгъухэр адӀэшых.

— Мы күүлукыум хэтхэр мэшлогэ-
кюсэ-кэпгэнэжыным пыль юфыгхохэм
дэгью ащыггозэнхэ фæе, — **elo Мура-
дин**, — Анахьэу медицинэм ыльэныкьо
пштэм. Апэрэ медицинэ лэпылэгур
арэгэкышшун, цыфым изытет зыфэдэр
агьэунэфышшун фæе.

— Цыфхэм ӀпыӀгъу афэхуныр
пстӀуми апшӀу зыӀытэхэрэм ащы
Мурадин, — **аӀо иӀофшӀӀгъухэм**, — ащкӀ
шхӀэкӀфэныгъэр кӀылӀжыгъ.

КъэгъэнжъэкӀо сэнэхъатым урылжъэ-
ным фэшӀ теубытагъэ ыкӀи пытагъэ пхэ-
лӀынхэ, ащ дакӀоу физическэу уипкӀынэ-
лынэ ащ фэхъазырын фӀе. А нэшанэхэр
зэкӀэ хэлых М. ДышжӀэкӀым.

Ллхуужыньгыэ зищыклэгээ сэнэхыатым
зищылэныгыэ езыпхыгэхэм мы мафэм
гушылэ фабэхэр алэтэгыхых, псауныгыэ
пытэрэ шылэклэ-псэуклэ дэгүрэ ялэнэу,
япшэрыльхэм ягээцэкленклэ гээхызгээ-
шхохэр ашлынэу, шлоу шылэр кьадэхүнэу,
мамырэу псэунхэу тафэллало!

КИАРЭ Фатим.

Машһом текһон ельэһы

Адыгеим имэшлогъэклосэ-къэгъэнэжъэкло къулыкъу клэлэ ныбжыкIабэ хэт хъугъэ. Лыгъэр зыфэдэм, ащ игъэклосэжын ахэр фагъасэх. А сэнэхъатым зимурадхэр езыпхыхэрэм гушхо яI, лыгъэ ахэль.

ЭШЛЫНЭ АСЛЪАН

технологическэ университетым члэхыаг ыкй ащ шы-
зэригэгъотыгъэ сэнэхыатмклэ лоф ышлэнэу 2011-рэ
ильэсым Адыгеим имэшлогэклосэ-кьэгъэнэжын кьу-
лыкьу хэхыаг.

— Машлон шынагъо, ау сэ сигъаштэрэп, ары паклошь, ащ сытеклон зэрэслъэкырэм гухахъо хэсэгъуатэ. Зыгорэм ищылэныгъэ кыызэрэбгъэнэжырэм уимыгъэгущомхэ, ущымылажъэмэ нахышлу. Укъэштэнэу уахътэ уилэрэп, ац уегупшысэрэп. Апэрэмкэ, силофшлэн зэрэзгъэцэклэн фаер ары анэх махъанэ зилэр. Етланэ шуагъэ кыызэрэпхырэр пшлэ зыхъуклэ, ары паклошь, зыгорэм ищылэныгъэ къэбгъэнэжыгъэ зыхъуклэ — джары кыкълэпхылорэ лоф шхъвалэр. Сицлыклогъом сызкълхъопсыцтыгъэ сэнэхъатым нэлэ сырыгушоу сырэлажэ, — **къелуатэ Дэхъужь Рэмззан.**

Тхьамыклагъом лъапсэ фэхьурэр зэфэшхьаф. Ахэм зыклэ ащыц унэхэр зэрагъэплъырэ хьакухэр ашлэхэ зыхьуклэ, машом зыккымыштэнымккэ шапхьэхэр зэ-
раукьохэрэр.

МэшлогъэкӀосэ-къэгъэнэжьэкӀо частым ипашэу
Антон Тряпичниковым кыӀуагъ:

— Машлор цыфым ищыкӀгъэ дэдэми, уфэмьысакъымэ, зэрар ин кыуихын ытӀэкӀышт. Машлор кыизекӀэнэным лъапсэ фэхьурэр ащ зэрэфэмьысакъыхэрэр ары. Нахьыбэмэ шапхӀэхэр зэрамыгъэцакӀэхэрэр юфыгъошхоу чыт. Гузэжъогу одыдзынхэм кызытеохэкӀэ, кыулыкӀум шылажӀэхэрэм зы такыкӀкӀэ загъэхъазырышӀ, машло зыкӀэнагъэр псынклӀу агъэкӀокъэхынэу

маклох. Дэхъужь Рэмэзан фэдэ клэлэ чанхэр мэшлогъэкюсэ-къэгъэнэжыын къулыкъум хэтхэмэ, неущырэ мафэм гур фэлсэфы.

— Мэшложь гоозыр шынагомэ зуу ащыц. Машлом ыпкь кыккәу зидунай зыхъожьыхэрэм азыныкьо нахыбэр ары зытхалэрэр. Ащ шьо илэп, цыфым кышлэрэп, лугьоициплэр зэфэзышлэрэ гучлыр зырагыачэкэлэ, мэшложь гоозыр унэм иты мэхуэ. Машлом нахыбэу зыкызышиштэрэр унэхэр ары. Джащ пае электропкыгьохэм, унэхэр зэрагэплыхэрэм, зэрагэнэфыхэрэм язэгтэ цыфхэм ауппэкьүзэ ашын фае. Кызыцкөнэн ыльэкшшт пкыгьохэм: мебельн, шъханыгыупч-кэз лухохэм ыкил нэмэкьхэм апзблагъу ахэр бгъау-цухэ хъуштэп. А зы уахътэм электропкыгыуабэ зэдыпышъумыгъан, тхъамыклагом нахъ шыухумагъэ шухууцт. Тэрзэйджэ зекьуаклэр машлом кызызрэшъу-фимыгъэгъуцтыр ыщышъумыгъэгъуш, — **кьелуатэ Рэмззан.**

АР-м ошл-дэмышлэ loфхэмклэ икыулыкыу иветеран-хэм я Совет ипашэу Константин Дудаль зэрэхигьэунэ-фыкыгьэмклэ, «Мэшлогэклосэ-кьэгьэнэжьэкло кыулыкыу зтегьэпсыхьэгьэ техникэ илэ хьугьэ. Уахьтэм диштэрэ lэмэ-псымэхэр lэрыфэгьоу агьэфедэ. Кыулыкыу шылажьэхэрэр, сьд фэдэ машло агьэклосэжыгьэми, фыкыуагьэ ямылэу кьэкложьныхэр эклэми анэх мэхьанэ зилэ шапхь».

Машлом зыкымыштэным лыпылээрэ кыулыккыум джыри зэ шыгу кыегэкыкыжы шапхэхэр шыумыу-кыонхуэ, плэм шыухэлъуэ тутын шыуемышкыонэу, шыуипсауныгы, шыуицылэныгы чыплэ кын ишыумыгъуэ-конэу. Зыгорэклэ машлом зыкыштагъуэ шыузырихылылэклэ, ащ лыпытэу телефонэу 01-мклэ мэшлогэклос кыулыккыум шыутеу. Ёпылэгур кысыфэ цыфхэм ягъэкошынклэ кыли машлом игъэклосэжынклэ шыуфэлэкылыштэр зэклэ шыушлэ.

Машлóm зыкымыштэнымклэ шапхэхэр кыдылты-
тэнхэр хэти ипшэарылъ. Шё шэушъхыи, кышъупэбла-
гэхэми ящылэныгъэ кырыклоштыр бэклэ кызырэшъо-
лпытыгъэр зышъышъумыгъэгъупш.

ЛЪЭПШЪЫКЪО Фатим.

Нахьыбэмклэ цыфым ымышлэрэ горэ зильэгъуклэ, пыеу къыщэхъу. Мыщ цыфым шынагъо кыфехъы. Арэу щытми, мыщынэу «машлэм жабзэ кыдыгъотыгъ», ац теклон елъэкъы хэгъэу клоц лофхэмклэ мэшлогъэклосэ кыулыкым ипрапорщикэу, мэшлогъэклосэ-кэгъэнэкълэу частым ия 2-рэ отделение ипашэу Дэхъужь Рэмэзан.

Рэмэзан кьуаджэу Пщычэу кьыщыхьугъ, Хьатыгъужьыкьое еджап'эр кьызеухым. Мыек'опэ кьэралыгъо

— Гъэзетым илофшэнкIэ
гупшысакIэхэр бэу тIэх. Непэ
зэуж тIтхэм ащыц заом илпэ-
хьан гъэзетым къыхыжэхьыу-
гъэ тхылъым зыщIэзэхубытэ-
гъэ тхылъым иккыдэгъэкIын.
ДжырэкIэ ащIкIэ илофшэнэр
макIо, хьарзынэщым тхыгъэхэр
кыхIэтэхьыжкIэ. МылIгъэсым

Лэшлэгъум елъэбэкъуагъ

штэныр зэгорэм, къэбарлыгъэ-
лэс амал закъоу зыщытыгъэм,
кӀуачӀэу илагъэм зыкъедгъэлэ-
тыжыныр, ищылэныгъэ лъыд-
гъэкӀотэныр ары. Непэ ар
тхымафэм зэ нахъ кыизэрэдэ-
мыкырэр тэри тшӀомакӀ, ау тэ
амал дгъотэу нахъыбэ тшыгъэ-
ми, цыфхэм зэралэкӀэдгъэ-
хъажыщтымкӀэ гумэкӀыгъохэр
щылэх, почтэм лоф ышӀэрэп, тэ
ар зэбгырытшыщӀэтп. АрышӀ,
джащ фэдэу зы упчӀэм адырэр
пыгъэцагъ, — кыитфилотагъ
«Апснымедиа» зыфилорэ рес-
публикэ къэбарлыгъэлэс-
агентствэм итхыаматэу Роберт
Джопуа.

Зэдэлэжьэныгъэр зы лъэныкъо шъхьалэу

Непэрэ гъэзетым иредактор
шъхьалэ, ар зыхэхэрэ медиа-
купым итхыамати шӀолыыр зэ-
дэлэжьэныгъэр гъэпытэгъэн
фаеу шӀошъхьуныгъэ пытэ яӀ
ыкӀи а лъэныкъомкӀэ лоф ашӀэ.
Шъугу къэдгъэкӀыжыын, блэ-
кӀыгъэ илэсым Ахра Анкваб
Адыгеим къеблэгъагъ. Респу-
бликэм илэпкъ гъэзетэу «Адыгэ
макъэм» иредактор шъхьалэу
МэщлӀэкъо Саидэ зэлукӀэгъу
дырилагъ, зэдэлэжьэныгъэр зэ-
даштагъ. Ащ кыдыхэлъыта-
гъэу илэсым кыкӀлоцӀ зауэрэ
къэбархэмкӀэ зэхъожыгъэх,
янэкӀубгъохэм къахаутыгъэх.
Гушылэм пае, бэмышӀэу Сыхъум
щыстыгъэ сурэт къэгъэлъэгъуа-
пӀэм фэгъэхыгъэ тхыгъэу
«Адыгэ макъэм» кыыхуытыгъэм
игъэхъазырынкӀэ «Апсны» ило-
фышӀэхэр лӀэпылэгъу хъугъэх.

— Зэдэлэжьэныгъэм мэхьа-

нэшхо иӀ. ЕгъашӀэм тилъэпкъхэм
зэныбджэгъуныгъэр азыфагу
илъ, зыч-зыпчэгъоу зэхэтых.
Уахътэми ар кыгъэлъэгъуагъ,
тикӀалэхэр Абхъазым ишъхьа-
фитыныгъэ фэбэнагъэх, апсэ
фатыгъ. Ежъхэми ар къагурэло,
осэшхо фашы. Мары адыгэ
быракъым и Мафэ ехъулӀэу
тикъэралыгъо итамыгъэ шъхьалэ
дахые, агъэбыбатэ. Мызыгъэ-
гуми ащ тыришыхъатыгъ. Хъа-
кӀэщым тыкычӀэкӀи тиадыгэ
быракъхэр лъагъу лӀэтыгъэхэу
зытэлъэгъухэм, лъэшэу тигуапэ
хъугъэ. АрышӀ, тэри, лъэпкъ
гъэзетхэм, тызэдэлэжьэн фаеу
сэлъытэ. КыиткӀэхъухъэхэрэм
ар алъэгъун, зэхыхын фае зэ-
пӀэблэгъэныгъэу, зэкъошыныгъэу
тилэр лъагъэкӀотэным пае, —
кыиддэгъоцагъ ишӀошӀхэмкӀэ
АР-м илэпкъ гъэзетэу «Адыгэ
макъэм» иредактор шъхьалэу
МэщлӀэкъо Саидэ.

— Ткъош республикэхэм

ялэпкъ гъэзетхэм тадэлэжьэ-
ныр пшӀэрылӀ шъхьалэу зыфэд-
гъэуцужырэмэ ащыщ. ИжыкӀэ
кыищегъэжыагъэу тызӀпхыгъ.
Ар дгъэкӀоды хъуцтӀэп, ары
пакӀош, дгъэпытэнхэ, лъыдгъэ-
кӀотэнхэ фае творчествэмкӀэ,
культурамкӀэ, журналистикэмкӀэ
тизӀпхыныгъэхэр, тызӀпэзы-
рымэ зэрэмытэрэзыр кыиткӀэ-
хъухъэрэ ныбжыкӀэхэм агу-
рыдгъэлон фае, — кыыхигъэ-
щыгъ Ахра Анкваб.

Мы къеблэгъэрэ мазэхэм
гъэзетэу «Апсны» илӀыкӀо куп
«Адыгэ макъэм» къеблэгъэнэу
рахъухъэ. ЯлофышӀэхэр нӀлуасэ
зэфэхъуштых, шӀэныгъэхэмкӀэ,
амалхэмкӀэ зэхъожыштых.
Джащ фэдэу ткъош респу-
бликэхэми анэсыштых Къэрэщэе-
Черкес, Къэбартэе-Бэлъкъар
республикэхэми адэлэжьэнхэр
ягъухъэл. Лъэпкъ гъэзетхэм язэ-
пхыныгъэ гъэлъэшыгъэным мэхъ-
энэ ин илӀэу кыыхагъэщы,

ныдэлъфыбзэхэр дэдзыхы за-
шырэ лъэхъаным ар игъо дэ-
дэу алытэ.

— Лъэпкъ гъэзетхэм непэ
пшӀэрылӀ шъхьалэу агъэцакӀэ-
рэр — ныдэлъфыбзэм икъэу-
хъумэн. Бзэр щылэмэ, лъэпкъы-
ри, ишэн-хабзэхэри, инэшанэхэу
адырэ пстӀумэ ахэзыушъхьа-
фыкӀхэрэри кыизетенэщтых. Ары
тэ нэмыкӀхэмкӀэ гъэшӀэгъон
тызышӀырэр. Мары абазинхэм
тыбзекӀэ кыидэкӀырэ гъэзет за-
къор «Абазаштэр» ары. Ащ
нэмыкӀэу журнали тӀӀ. Ар кыи-
дэмыкӀыж хъумэ, лъэпкъым
изэхашӀэ кӀодышт, — кыыхигъэ-
щыгъ гъэзетэу «Апсны» имэфэкӀ
хэлэжыагъэу, Къэрэщэе-Черкес

Республикэм илэпкъ гъэзетэу
«Абазашта» иредактор шъхьа-
лэу Къулэ Фардаус.

Абхъаз гъэзетым зэдэлэжьэ-
ныгъэм мэхъанэу ритырэм
ишыхъат ткъош республикэхэм
ыкӀи Урысыем ишӀолыыр зэ-
фэшъхьафхэм якъэбарлыгъэ-
лэс амалхэр имэфэкӀ зэрэри-
гъэблэгъагъэхэр. Ащ фэдэу
зэхэтхэу ахэр ичӀыгу зэрэщы-
зӀлуигъэкӀагъэхэр апэрэ. «Ап-
сны» илэси 105-рэ зэрэхъугъэм
ихэгъэунафыкӀын кыдыхэлъы-
тэгъэ лофтхъэбзэ инхэм ар
ащыщ хъугъэ.

БЖЫХЪЭКЪО Бэл.

Сурэтхэр: Анцокъо Ирин.

Ныдэльфыбзэм иухъумаклох

Ныдэльфыбзэмрэ литературэмрэкIэ клэлэгъаджэхэм азыфагу шызэхашэгъэгъэ зэнэкъокъум бэмышлэу Краснодар зэфэхьысыжьхэр шыфашыгъэх. Дипломхэр къэзылэжьыгъэхэр къалэу Шъачэрэ Успенскэ районимрэ ащыщ клэлэгъаджэхэр ары.

НыдэльфыбзэмкIэ анахь клэлэгъаджэ дэгъухэу шьолъырым къышыхагъэщыгъэхэр къуаджэу Хьаджыкьо дэт гурыт еджаплэу N 94-м адыгабзэмрэ литературэмрэ сязыгъэхьхэрэ Нэпсэу Русетэрэ Шъхьашэ-фыжь еджаплэм Iоф шызышIэрэ Анцокьо Эммэрэ.

Мыгъэ реклолыгъэ край зэнэкъокъум изэхэщаклох гэсэныгъэмкIэ, шIэныгъэмкIэ ыкIи ныбжьыкIэ политикэмкIэ шьолъыр Министерствэр, Урысыем гэсэныгъэмкIэ илофышIэхэм япрофсоюз краимкIэ икьутамэ, гэсэныгъэм хэхьоныгъэ егъэшлыгъэнымкIэ Краснодар краим и Институт. ЗэкIэмкIи зэнэкъокъум хэлэжьагъэх Пшызэ шьолъыр икьалэхэм ыкIи ирайонхэм ащылэжьэрэ клэлэгъаджэ 15, ахэм ащыщ нэбгырипшымэ урысыбзэмрэ литературэмрэ еджаплэхэм щарагъэхьы, тIумэ — адыгабзэр, джыри нэбгыритIу ублэплэ классхэм ащэлажьэх, зы нэбгырэ ассирийскэ бзэмкIэ, изобразительнэ искусствэмкIэ ыкIи музыкэмкIэ клэлэгъадж. Творческэ ушэтынхэр едзыгъуитIоу зэтеуыгъагъэх, гъэцкIэнищ къаратыгъагъэр — «Медиавизиткэр», «Методическэ мастерскоир», «Десэр», ятIонэрэмкIэ — «Клэлэгъаджэр — мастер» — класснэ сыхьатрэ мастер-классрэ къатынэу шыгъ.

Гэсэныгъэм хэхьоныгъэ егъэшлыгъэнымкIэ Краснодар краим и Институт ары зэнэкъокъум ифинал ихьагъэхэр къышыхагъэщыгъэхэр ыкIи зыщагъэшлуагъэхэр. Теклоныгъэ къыдэзыхыгъэр Ирина Цымбал — Кавказскэ районим ит еджаплэу N 14-м урысыбзэмрэ литературэмрэкIэ клэлэгъадж. Мы ильэсым ибжыхьэ Урысые зэнэкъокъоу «Ныдэльфыбзэмрэ ныдэльф литературэмрэ языгъэхьхэрэ клэлэгъаджэ анахь дэгъур» зыфилоу рагъэкIоклыштым Краснодар краир ащ къышыхагъэщыгъэх. Нэпсэу Русетэрэ Анцокьо Эммэрэ дипломхэмкIэ къыхагъэщыгъэх.

— Мы проектым ишIуагъэкIэ гэсэныгъэ учреждениемэ ащылэжьэрэ клэлэгъаджэхэмрэ клэлэлухэмрэ амал яIэ мэхъу яIэ-пIэсэныгъэ, ныдэльфыбзэр сабыйхэм арагъаилэ хъумэ инновационнэ шIыкIэу агъэфедэхэрэр къагъэлъэгъонхэу, — къыхигъэщыгъ къалэу Шъачэ иадминистрация гэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ и Гъэло-

рышIаплэу ПсышIонэ районим шыIэм иотдел ипашэу Анастасия Гнусаревам.

Зэнэкъокъум ипшъэрылъыр — ныдэльфыбзэмрэ ныдэльф литературэмрэ языгъэхьхэрэ клэлэгъаджэхэм яшIуагъэ арагъэкIыныр, акъоуцонхэр ыкIи ахэм яIэ-пIэсэныгъэ ауж къыкIыхэрэм шысэ афэшлыгъэныр ары. Нэпсэу Русетэ Адыгэ къэралыгъо университетым ублэплэ классхэмкIэ ифакультет къыухыгъ, ильэс 22-рэ хъугъэу клэлэгъаджэу мэлэжьэ, ащ шыцэу ильэс 18-м еджаплэм ипашэу плуныгъэ IофшIэнымкIэ игуадз.

ИльэсиплIыкIэ узэклIэбэжьмэ, Хьаджыкьо шыщ клэлэгъаджэр шьолъырхэм азыфагу шызэхашэгъэгъэ мастер-классэу «Урысыем ильэпкъхэм яныдэльфыбзэхэр ягъэхьыгъэнхэмкIэ клэлэгъаджэ анахь дэгъу» зыфилоу къалэу Геленджик шыкIогъагъэм хэлэжьэагъ.

Шэуджэн районим ит къуаджэу Джыракъые шыщ Анцокьо Эммэ 2000-рэ ильэсым Адыгэ къэралыгъо университетыр къыухыгъ. Успенскэ районим ит къуаджэу Шъхьашэ-фыжь дэт гурыт еджаплэу N 9-м IофшIэныр шыригъэжагъ. Адыгабзэмрэ литературэмрэ зэраригъэхьхэрэм имызакъоу, ащ культурнэ-гъэсэныгъэ ыкIи плуныгъэ Iофхьабзэхэр ныбжьыкIэхэм афызэхэщ.

— *Анэрэ ипшъэрылъэу тилэм — клэлэ-еджакIохэм ныдэльфыбзэр ягъэшIэгъэным игъусэу титарихь, тикультурэ, тилъэпкъ игушгъэхьбаиныгъэ икьэухъумэн клэлэгъаджэхэр дэлэжьээнхэ фэе, — къыкIегъэтхьы хылушъо шапсыгъэмэ я Адыгэ Хасэ итхьаматэу КIакIыхъу Мэджыдэ. — Тятэжъ пIашгъэмэ къытфыщанэгъэ адыгэ хабзэр чIэ-тымынэу, адыгабзэмрэ арырэ зэгольхэу къыткIэхъухьэрэ лIэужхэм ишIу ядгъэ-лъэгъунхэр тиеджанIэхэри тикIэлэ-егъаджэхэри зыдэлэжьээнхэу шыт Iофыгъу. Джащ фэдэу нэмыкI лъэпкъмэ яшэн — хабзэхэм лъытэныгъэ афашIыным, Хэгъэгур ишIу алъэгъуным, неущрэ мафэмкIэ ипшъэдэжIыжъэу ахьхэрэр зэхашIыкIыным мэхъанэишо яI. Тинепэрэ клэлэгъаджэхэр ащ фэдэ ипшъэрылхэм арыгъуазэхэзэ Iоф зэрашIэрэм сицыхьэ пытэ телъ.*

НЫБЭ Анзор.

Сурэтым итхэр: Нэпсэу Русетэрэ Анцокьо Эммэрэ.

МэфэкI мафэхэм почтэхэм Iоф зэрашIэшт шIыкIэр

Федеральнэ почтэ зэпхыныгъэм Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэIорышIаплэ макъэ къегъэлэу мэфэкI мафэхэм — 2024-рэ ильэсым мэлыльфэгум и 29-м къышгъэжьагъэу жьоныгъуакIэм и 1-м нэс, жьоныгъуакIэм и 8-м къышгъэжьагъэу жьоныгъуакIэм и 18-м нэс Адыгэ Республикэм ипочтэхэм Iоф зэрашIэшт шIыкIэмкIэ:

— 2024-рэ ильэсым мэлыльфэгум и 29-р почтэхэмкIэ мыIофшIэгъу мафэу цытыицт. Ар афэгъэхьыгъэп Мыекъуапэ ипочтэхэу 385000-м, 385011-м, 385006-м, 385008-м, 385009-м, Красногвардейскэ почтэу 385300-м. Шэмбэт графикым диштэу ахэм Iоф ашIэицт;
— 2024-рэ ильэсым мэлыльфэгум и 30-р IофшIэгъу мэфэицт, шэмбэт графикым тетэу почтэхэм Iоф ашIэицт;
— 2024-рэ ильэсым жьоныгъуакIэм и 1-р, и 9-р, и 14-р зыгъэпсэфыгъо мэфэкI мэфэицтых;
— 2024-рэ ильэсым жьоныгъуакIэм и 8-р IофшIэгъу мэфэицт, зы сыхьаткIэ нахьыжъэу IофшIэныр аухьыцт;
— 2024-рэ ильэсым жьоныгъуакIэм и 10-р IофшIэгъу мэфэицт, шэмбэт графикым тетэу почтэхэм Iоф ашIэицт;
— 2024-рэ ильэсым жьоныгъуакIэм и 13-р IофшIэгъу мэфэицт, шэмбэт графикым тетэу почтэхэм Iоф ашIэицт;
— 2024-рэ ильэсым жьоныгъуакIэм и 18-р IофшIэгъу мэфэицт, бIынэ графикым тетэу почтэхэм Iоф ашIэицт.

Аухэсыгъэ графикым диштэу пенсиехэр аIэклэгъэхьащтых:
— 2024-рэ ильэсым жьоныгъуакIэм и 8-м — 2024-рэ ильэсым жьоныгъуакIэм и 8-мрэ и 9-мрэ апае;
— 2024-рэ ильэсым жьоныгъуакIэм и 10-м — 2024-рэ ильэсым жьоныгъуакIэм и 10-мрэ и 11-мрэ апае;
— 2024-рэ ильэсым жьоныгъуакIэм и 11-м — 2024-

рэ ильэсым жьоныгъуакIэм и 12-мрэ и 13-мрэ апае;
— 2024-рэ ильэсым жьоныгъуакIэм и 13-м — 2024-рэ ильэсым жьоныгъуакIэм и 14-м апае;
— 2024-рэ ильэсым жьоныгъуакIэм и 15-м — 2024-рэ ильэсым жьоныгъуакIэм и 15-мрэ и 16-мрэ апае;
— 2024-рэ ильэсым жьоныгъуакIэм и 16-м — 2024-рэ ильэсым жьоныгъуакIэм и 17-мрэ и 18-мрэ апае;
— 2024-рэ ильэсым жьоныгъуакIэм и 17-м — 2024-рэ ильэсым жьоныгъуакIэм и 19-мрэ и 20-мрэ апае.
МэфэкIхэм почтэхэм Iоф зэрашIэшт шIыкIэр яинформационнэ пхъэмбгъухэм арыжъугъотэицт.

Федеральнэ почтэ зэпхыныгъэм Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэIорышIаплэ
Тел. 8 (8772) 52-57-87

1941 – 1945-рэ илъэсхэм щыІэгъэ Хэгъэгугъу зэошхом ТекІоныгъэр къызыщыдахыгъэр илъэс 79-рэ зэрэхъурэм фэгъэхьыгъэ мэфэкІ Іофтхьабзэхэу зэхашцэштхэр

Мазэр, мафэр	Уахътэр	Іофтхьабзэр зыфэдэр	Іофтхьабзэр зыщызэхашцэшт чыплэр
Жъон. и 1-м	мафэм кыкІоцІ	МэфэкІ Іофтхьабзэу «Майкоп встречает Первомай!»	Мыекьуапэ, зыгъэпсэфыплэ къэлэ паркыр
жъон. и 1 – 10-м	мафэм кыкІоцІ	Тхыль къэгъэлъэгъонхэу «Адыгеир 1941 – 1945-рэ илъэсхэм щыІэгъэ Хэгъэгугъу зэошхом илъэхъан»	Мыекьуапэ, Гупчэ библиотекэ системэр
жъон. и 2 – 31-м	10.00	Тхыль къэгъэлъэгъонхэу «Салют Победы»	Мыекьуапэ, социальнэ фэло-фашІэхэр зыгъэцэкІэрэ Гупчэр (Лениным иур., 54)
жъон. и 3-м	11.00	КІэлэцыкІу творчествэмкІэ къэгъэлъэгъонхэу «Неугасима память поколений!»	п. Подгорнэр, культурэм икъэлэ Унэу «Гигантым» икьутам
жъон. и 3-м	12.00	А.А. Хъанэхъум ыцІэкІэ щыт Камернэ музыкальнэ театрэм испектаклэу «Я живу на улице героя» зыфиІоу В. Марковым ипъесэ техыгъэу агъэуцугъэр	Мыекьуапэ, АР-м концертхэмкІэ иобъединение ифилармоние
жъон. и 3-м	16.30	ЛІыхъужьныгъэмрэ патриотизмэмрэ ядесэу «Память казачья бессмертна!»	Мыекьуапэ, тІо-у «Звонница» зыфиІоу Н.И. Уваровам ыцІэкІэ щытыр
жъон. и 3-м – макъу. и 30-м	сыхъ. 15.00-м	«Адыгеир Хэгъэгугъу зэошхом илъэхъан» зыфиІорэ къэгъэлъэгъоныр	Лъэпкъ музейр
жъон. и 4-м	07.00 – 14.00	МэфэкІ ермэпыкъ	Мыекьуапэ, ур. Советскэр (ур. Победэмрэ пер. Красноармейскэмрэ азыфагу)
жъон. и 4-м	10.00	Кушъхьэфэчъэ спортымкІэ фестиваль	Мыекьуапэ, зыгъэпсэфыплэ къэлэ паркыр (шахмат клубым дэжъ)
жъон. и 4-м	11.30	Шыгъачъ	Мыекьуапэ, республикэ шыкъэгъэчъапІ
жъон. и 6-м	10.00	Концертэу «ТекІоныгъэр егъашІэм ащыгъупшэцтэпІ»	Мыекьуапэ, республикэ унэ-интернатыр (ур. Пржевальскэр, 2)
жъон. и 6-м	11.00	ШІэжъ сыхъат, тхыль къэгъэлъэгъонхэу «Поклонимся великим тем годам»	Адыгэ республикэ кІэлэцыкІу тхыльеджапІ
жъон. и 6-м	11.00	Музыкальнэ-поэтическэ Іофтхьабзэу «ХэмыкІокІэжъыцт лІыхъужьныгъ»	Мыекьуапэ, социальнэ фэло-фашІэхэр зыгъэцэкІэрэ Гупчэр (Лениным иур., 54)
жъон. и 6-м	13.00	Литературнэ-музыкальнэ Іофтхьабзэу «Порохом пропахнувшие строки»	Мыекьуапэ, Адыгэ республикэ кІэлэцыкІу тхыльеджапІ
жъон. и 6-м	14.00	ТекІоныгъэм и Мафэ ехъулэу мэфэкІ концерт	Мыекьуапэ, искусствэхэмкІэ республикэ колледжыр
жъон. и 6-м	16.00 – 17.00	ЛІыхъужьныгъэм исыхъатэу «Есть память, которой не будет забвения»	Мыекьуапэ, щэрыонымкІэ спорт еджапІэу С.Г. Алифиренкэм ыцІэ зыхьырэр
жъон. и 7-м	12.00 – 13.00	Концертэу «Сквозь года звенит Победа!»	Мыекьуапэ, дзэ госпиталь
жъон. и 6 – 21-м	мафэм кыкІоцІ	Тхыль къэгъэлъэгъонхэу «Хранить. Беречь. Помнить», «В сердце и в книгах память о войне» зыфиІохэрэр, «Цыфхэм яшІэжъ хэлъыфэ лІыхъужьыр щыІэцт» зыфиІоу Советскэ Союзым и ЛІыхъужъэу Андырхъое Хъусен фэгъэхьыгъэр	Мыекьуапэ, Адыгэ республикэ ныбжьыкІэ тхыльеджапІ
жъон. и 7-м	10.00	Литературнэ-музыкальнэ Іофтхьабзэу «Страницы Победы! Читаем! Гордимся»	Мыекьуапэ, Адыгэ республикэ кІэлэцыкІу тхыльеджапІ
жъон. и 7-м	10.00	ФутболымкІэ спорт еджапІэм изэнэкъокъу	Мыекьуапэ, футболымкІэ спорт еджапІэр, Конституцием иур.,8А
жъон. и 7-м	11.00	Патриотическэ сыхъатэу «Хэгъэгугъу зэошхом илІыхъужьхэр»	Мыекьуапэ, социальнэ фэло-фашІэхэр зыгъэцэкІэрэ Гупчэр
жъон. и 7-м	12.30	Литературнэ-музыкальнэ Іофтхьабз, тхыль къэгъэлъэгъонхэу «Песни великого подвига»	Адыгэ республикэ кІэлэцыкІу тхыльеджапІ
жъон. и 7-м	12.30	Урысые Іофтхьабзэу «Заом фэгъэхьыгъэу кІэлэцыкІлхэм такъыфеджэ» зыфиІорэм тыхэлажъэ	Мыекьуапэ, Гупчэ библиотекэ системэр
жъон. и 7-м	13.00	Патриотическэ сыхъатэу «Вставай, страна огромная!»	Мыекьуапэ, Гупчэ къэлэ тхыльеджапІэр (Димитровым иур., 23)
жъон. и 7-м	19.00	Спектаклэу «А зори здесь тихие...» зыфиІорэр къагъэлъэгъоцт	Мыекьуапэ, Пушкиным ыцІэкІэ щыт унэр
жъон. и 7 – 8-м	мафэм кыкІоцІ	Мыекьуапэ исамодетельнэ творческэ купхэм яконцертхэу «Весну Победы в каждый дом!»	Мыекьуапэ, къалэм имикрорайонхэм яцагухэр
жъон. и 8-м	10.00	КъэчъэнымкІэ Мыекьуапэ изэнэкъокъу	Мыекьуапэ, ур. Краснооктябрьскэр
жъон. и 8-м	11.00	Документальнэ фильмэу «Парад Победы» зыфиІорэр къагъэлъэгъоцт, къэшъоцтых	Мыекьуапэ, социальнэ фэло-фашІэхэр зыгъэцэкІэрэ Гупчэр
жъон. и 8-м	12.00	Литературнэ-музыкальнэ пчыхъэзэхэхэу «Мы помним! Мы гордимся!»	Мыекьуапэ, хъафизэхэм атегъэпсыхъэгъэ Адыгэ республикэ тхыльеджапІэр
жъон. и 8-м	12.00	1941 – 1945-рэ илъэсхэм щыІэгъэ Хэгъэгугъу зэошхом ТекІоныгъэр къызыщыдахыгъэр илъэс 79-рэ зэрэхъурэм фэгъэхьыгъэ мэфэкІ зэлукІэрэ концертрэ	Мыекьуапэ, А-Р-м концертхэмкІэ иобъединение ифилармоние
жъон. и 9-м	мафэм кыкІоцІ	ХэушъхъафыкІыгъэ дзэ операцием хэлажъэхэрэм апае гуфакІохэм ашІыгъэ пкъыгъохэр (мастер-классхэр, шэф остыгъэхэм яшІын)	Мыекьуапэ, зыгъэпсэфыплэ къэлэ паркыр
жъон. и 9 – 12-м	мафэм кыкІоцІ	ІэрышІхэм якъэгъэлъэгъонхэу «Город мастеров»	ур. Краснооктябрьскэр (ур. Комсомольскэмрэ Пушкиным иурамрэ азыфагу)
жъон. и 9-м	10.00	Гупчэ мемориалым къэгъагъэхэр кІэлъыралъхъацтых Мыекьопэ чыплэ гарнизоным, авиабазэм, хэбзэухъумэкІо къулыкьухэм яІофышІэхэр, юнармейцэхэр ащ хэлэжъэцтых	Мыекьуапэ, Гупчэ мемориалыр
жъон. и 9-м	11.00 – 15.00	Интерактивнэ площадкэу «Великий май Великой Победы»; – тхыль къэгъэлъэгъонхэу «Поклон тебе, Великая Победа!»; – творческэ мастерскойхэу «Символ Победы», «Цветы Победы»; – викторинэу «Тарихъым игъогухэмкІэ»; – литературнэ Іофтхьабзэу «О Родине, о Мужестве, о Славе!»	Мыекьуапэ, зыгъэпсэфыплэ къэлэ паркыр, эстрадэу «Ракушка»
жъон. и 9-м	11.00 – 14.00	Гъэсэныгъэ языгъэгъотырэ организациехэм ятворческэ купхэм яконцертэу «Победа в сердцах поколений!»	Мыекьуапэ, зыгъэпсэфыплэ къэлэ паркыр (дэхъапІэм дэжъ)
жъон. и 9-м	11.00 – 16.00	Хэгъэгугъу зэошхом хэлэжъагъэхэр ыкІи нэмыкІхэр агъэшхэцтых Концертэу «Звени Победой, май цветущий!»	Мыекьуапэ, зыгъэпсэфыплэ къэлэ паркым икьокІыплэ лъэныкьо
жъон. и 9-м	12.00 – 15.00	Къалэм икІэлэцыкІу творческэ коллективхэм яконцертэу «Этих дней не смолкнет Слава!»	Мыекьуапэ, зыгъэпсэфыплэ къэлэ паркыр, эстрадэу «Ракушка»
жъон. и 9-м	14.00 – 18.00	Концертэу «Мы этой памяти верны!»	Мыекьуапэ, зыгъэпсэфыплэ къэлэ паркыр (дэхъапІэм дэжъ)
жъон. и 9-м	15.00 – 17.00	МэфэкІ концертэу «В этих песнях, порохом пропавших, слышу эхо тех далеких дней...»	Мыекьуапэ, зыгъэпсэфыплэ къэлэ паркыр, эстрадэу «Ракушка»
жъон. и 9-м	17.00 – 18.00	Муниципальнэ духовой оркестрэм иконцертэу «Мелодии Победы»	Мыекьуапэ, зыгъэпсэфыплэ къэлэ паркыр, эстрадэу «Ракушка»
жъон. и 9-м	18.00	Флешмобэу «Этот день Победы» – концертым хэлажъэхэрэми, еплъыхэрэми, паркым ихъакІэхэми ТекІоныгъэм и Мафэ фэгъэхьыгъэ оредыр къызэдалоцт	Мыекьуапэ, зыгъэпсэфыплэ къэлэ паркыр
жъон. и 9-м	18.00 – 21.00	КъэшъонымкІэ пчыхъэзэхэхэу «Вальс Победы»	Мыекьуапэ, зыгъэпсэфыплэ къэлэ паркыр, эстрадэу «Ракушка»
жъон. и 9-м	19.00	Зэрэ Урысыеу такыкьэ щышъыгъоцтых	АР-м икьалэхэмрэ ирайонхэмрэ, къ. Мыекьуапэ, В.И. Лениным ипчэгугъу
жъон. и 9-м	19.00	Адыгэ Республикэм иартистхэм ямэфэкІ концерт	къ. Мыекьуапэ, В.И. Лениным ипчэгугъу
жъон. и 9-м	21.00	МэфэкІ мэшІоустхэу	къ. Мыекьуапэ, В.И. Лениным ипчэгугъу

Дзюдо

Медали 8 къахьыгъ

Адыгеим идзюдоистхэм къалэу Хьыдыжъ щыклогъэ зэнэ-къокухэм хагъэунэфыкырэ чыпий къащахыгъ. Краснодар краим и Апшеронскэ район изэлухыгъэ первенствэ пшъэшъэ ыкIи клэлэ ныбжыкIэхэр хэлэжыагъэх.

Къэралыгъом къыфигъэуцугъэ дзэ пшъэрылтыр ыгъэ-цаклэзэ фэхыгъэ Сергей Шмаковым ишлэжъ фэгъэхыгъэ Iофтхьабзэм спортсмени 150-рэ фэдиз зэфышагъ. Ахэр Апшеронскэ, Шытхалэ, Псыфабэ, Лабинскэ, Краснодар, Курганинскэ, Шъачэ ыкIи Хьыдыжъ къарыкыгъэх. Адыге-ир къэзыгъэлъэгъуагъэхэр Джэджэ районым ыкIи Мыекъяу-пэ ябэнакIохэр ары. Олимпийскэ резервым испорт еджа-плэу Кобл Якъубэ ыцIэ зыхьырым зыщызыгъэсэрэ нэбгы-риймэ медальхэр къафагъэшъошагъэх. Теклоныгъэр къы-дахыгъ Къэрэбэт Джантэмир, Лыбзыу Заур ыкIи Арсений Хачатурян. Джащ фэдэу республикэм иллыкIохэм тыжын ыкIи джэрз медальтф къахыгъ. Техникэ анахь дэгъу къэ-зыгъэлъэгъуагъэу зэхэщакIохэм кыхахыгъэр Арсений Хачатурян. БэнакIохэм ятренерых Бастэ Салимрэ Нэпсэу Бислэанрэ.

Урым-рим бэнэныр

Дэгъу дэдэу
зыкъагъэлъэгъуагъ

Краснодар краим ипсэуплэу Раевская урым-рим бэнэнымкIэ щыклогъэ зэнэкъокухэм ТэхьутэмыкIое районым испортсменхэр ахэлэжыагъэх ыкIи хагъэунэфыкырэ чыпIи 6 къыдахыгъ.

Тренерхэу Зэрамыку Руслэанрэ ЛъэпцIэрышэхэу Чэсэбырэ Арамбийрэ агъэсэхэрэ клэлэцIыкIухэм техникэ дахэ къагъэлъэгъуагъ, физическэ ухъазырыныгъэ дэгъу зэрялэр къагъэшъыпкъэжыгъ.

Тыжын медаль къыфагъэшъошагъ Лылуужуу Азбек. Ящэнэрэ чыплэхэр къыдахыгъэх Шэуджэн Тамерлан, ЛъэпцIэрышэ Султан, Цуекъо Алим, Наш Арамбий ыкIи Бэслээнэй Амир. Тиспортсменхэм ыкIи ахэм ятренерхэм тафэгущIо, тапэки гъэхъэгъэшIухэр ашIынхэу, лъэгэплэ инхэм анэсынхэу афэтэлэ.

ЖъоныгъуакIэм
и 19-м щыIэшт

Я VIII-рэ Урысые Iофтхьабзэу «ЗаБег.РФ» зыфиIорэм Адыгэ Республикэр хэлэжъэишт. Чъэныр зыгу рихьырэ пстэуми жъоныгъуакIэм и 19-м заушэтын алъэкIыишт.

Къачъыишт гъогум икIыхьагъэ зэтефыгъ: зы километр, километри 5, 10, 21,1-рэ. Ежъ иамал елътытыгъэу шъхъадж зыфаер кыхехы. АдыгеимкIэ Iофтхьабзэр республикэ стадионэу «Зэкъошныгъэм» ыкIи къэлэ гунчэ паркым ащыкIоишт.

Къатхэхэрэм яшIошIрэ редакцием иеплътыкIэхэмрэ зэтемыфэнхэ алъэкIыишт.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр БЗЭШУ Асхъад.

Зэхэзышагъэр ыкIи къыдззы-гъэкIырэр:
АР-м лъэпкъ Iофхэм-кIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэ-гъухэм адырIэ зэпхы-ныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр:
385000
къ. Мыекъяупэ,
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщыIэр:
385000,
къ. Мыекъяупэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79

Редакцием авторхэм къаIыхырэр А4-кIэ заджэхэрэ тхьапэхэу зипчъагъэкIэ 5-м емыхъухэрэр ары. Са-тырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъэу, шрифтыр 12-м нахь цIыкIунэу щытэп. Мы шапхъэ-хэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкIегъэкIожыхь.
E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:
УФ-м хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтын-хэмкIэ ыкIи зэлъы-IэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыпIэ гъэIоры-шIапI, зэраушыхъатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
АО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъяупэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкIи пчъагъэр
4122
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 730

Хэутыным узщыкIэтхэнэу щыт уахьтэр
Сыхъатыр
18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахьтэр
Сыхъатыр 18.00

Редактор шъхъаIэр
МэщIэкъо С. А.

Редактор шъхъаIэм игуадзэр
Тэу З. Дз.

ПшъэдэжIыжъ зыхьырэ секретарыр
ЖакIэмыкIо А. З.